

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

10'uncu BİRLEŞİM

20 Kasım 1987, CUMA

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. GELEN EVRAK

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının Grubu temsil eden Ekenem, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinde üye değişikliğine ilişkin tezkeresi. 709
2. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Ferdi Sabit Seyer'in sağlık izninin uzatılmasına ilişkin tezkeresi. 710
3. Vakıflar İdaresinin, Lefkege'deki bir vakıf emlakının istibdaline ilişkin K/164/87 sayılı Kararını onaylayan E(K-2) 1201-87 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının onaylanmasına ilişkin Karar Tasarısı (G.K.T.No:5/3/87)'nin ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi. 780
4. Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinde üye değişikliğine ilişkin tezkeresi. 781
5. Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un Birleşmiş Milletlerde yapılan temaslar ile ilgili Hükümet adına gündem dışı konuşması. 782-785

III. GORUŞULEN İŞLER

1. İkinci Beş Yıllık (1988-1992 Kalkınma Planının onaylanmasına ilişkin Karar Tasarısı(Y.T.No: 217/3/87) Devam. 711-779

I. GELEN EVRAK

RAPORLAR

1. Güvenlik Yumu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:199/2/87) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa geliş tarihi: 20 Kasım 1987)(Dağıtım:20 Kasım 1987)

2.

TEZKERELER

2. Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının, Grubu temsilen Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinde üye olarak bulunan Vehbi Z.Serter'in geri çekildiğine ve Sayın Dr. Yüksek Tüccaroğlu'nun görevlendirildiğini bildiren Tezkeresi.(2226/1987)(Başkanlığa geliş tarihi:19.11.1987)
3. Vakıflar İdaresinin, Lefkoşa'daki bir Vakıf malikinin istibdaline ilişkin E/164/87 sayılı Kararını onaylayan E(X-2)1201-87 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının onaylanmasına ilişkin Karar Tasarısı (G.Y.T.No:5/3/87'nin ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi.(2228/1987)(Başkanlığa geliş tarihi: 20 Kasım 1987)

- BİRİNCİ OTURUM -

Açılma Saati: 10.15

BAŞKAN - Hakkı Atun

KATİP - Dr.Erbay Kanatlı

KATİP . - Feridun Onsav

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 1'inci Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın, 10'uncu Birleşimini açıyorum.

Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

II.BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır sayın milletvekilleri; şimdi gündemin birinci maddesi Başkanlığın Genel Kurula Sunuşlarıdır. İki konumuz vardır. Birincisi Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinde üye değişikliğine ilişkin tezkeresidir. Okur musunuz lütfen.

KATİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Grupumuzu temsil eden Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinde üye olarak bulunan Sayın Vehbi Zeki Serter'i geri çektiğimizi ve yerine Sayın Dr.Yüksel Tüccaroğlu'nun görevlendirildiğini bildirir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr.Derviş Eroğlu

Başkan

Ulusal Birlik Partisi Grup

Başkanı

var mı?...
BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; buna itirazı olan var mı?... Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekinir?... Oybirligiyle kabul edilmiştir.

Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa milletvekili
Sayın Ferdi Sabit Soyer'in sağlık izninin uzatılmasına ilişkin tezkere vardır. Okur musunuz?

KATİP -

20 Kasım 1987

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlişikteki doktor raporunda da görüleceği gibi, rahatsızlığım devam etmektedir. Bu nedenle 19.11.1987 tarihinden 4.12.1987 tarihine kadar izinli sayılmamı saygı ile arz ederim.

Ferdi Sabit Soyer
CTP Gazi Mağusa milletvekili.

Ek:Doktor raporu.

MAGUSA DEVLET HASTANESİ

Konu:Ferdi S.Soyer hk.

18.11.1987

İLGİLİ MAKAMA

Yukarıda adı geçen hasta, 13.10.1987 tarihinde "Akut Myokart Enfarktüsü" tanısıyla acilen Gazi Mağusa Devlet Hastanesine yatırılmıştı. Taburcu olurken 13.10.1987 tarihinden 18.11.1987 tarihine kadar mutlak yatak istirahati verilmiştir.

Hastanın halen, nekahat devresi devam etmektedir. 19.11.1987 tarihinden 4.12.1987 tarihine kadar istirahati uygundur.

Bilgilerinize arz olunur.

Dr.Erbay Arman
Başhekim Vekili

Dr.Mehmet Basri
Dahiliye Uzmanı

BASKAN - Bir ayi aşkın olduğu için izin talebi efendim oylarınıza şunuıyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekinir?... Onaylanmıştır.

III. GÖRÜŞÜLEN İŞLER

Sayın milletvekilleri; şimdi esas gündeme geçiyoruz. Özel gündemde birleşime devam ediyoruz. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı üzerindeki görüşmelere kaldığımız yenden devam edeceğiz. Söz sırası Sayın Salih Usar'da. Buyurun Sayın Usar.

SALİH USAR (Girne) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planına ilişkin partimizin görüşlerini Sayın Genel Başkan genelde ve Ergün Vehbi arkadaşım da daha özelden eleştirmiş ve parti görüşlerimizi ortaya koymuştu. Biz de sektörel bazda planı eleştirmeye devam edeceğiz.

Bir defa şunu sormak gerekmektedir. Hükümet, İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planını acaba Daimi Komitede görüşürdü oradan onay almış mıdır? Çünkü Türkiye Cumhuriyeti'yle Ulusal Birlik Partisi - Yeni Doğu Partisinin imzalamış olduğu Ekonomik İşbirliği Protokolü, yani Ekonomik Yıkım Paketinde ekonomik konularda söz sahibi olacak olan altı kişilik Daimi Komite'dir. Bu Komite, ekonomik konuları görüşecek ve aldığı kararlar toplumda uygulanır hale gelecektir. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında birtakım hedefler öngörülmekte, birtakım politikalar çizilmekte, yarın bu komite kalkıp da İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörülen bazı konuları bir kenara itip de farklı konularda kararlar alırsa, acaba Hükümetin tavrı ne olacaktır? Planın uygulaması ne olacaktır? Bunu gerçekten merak etmekteyiz. Ulusal Birlik Partisi-Yeni Doğu Partisi bir defa ekonomik yaşamımızı düzenlemek için gerçekten planlı kalkınmayı sürdürmek için veya getirip uygulamak için değil, Anayasada yazıldığı için böyle bir planı hazırlamış ve Meclise sevk etmiştir. Anayasa karma ekonomiden söz ederken, Sayın Bakan, Hükümetin liberal ekonomiyi beğenmediğini ve liberal ekonomiyi uygulayacağını ifade etmekle, Anayasayı çizmiş olduğu ekonomik kurallara ters bir politika toplumumuza uygulanmaktadır, toplumumuza dayatılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teşvikli sektör olmaktan tarım sektörü çıkartılmıştır. Bugün toplum istihdamının %32'sinin tarım sektöründe çalıştığını dikkate alırsak, bunun yanında toplam dış satımın %75'inin tarımsal ürünlere dayandığını dikkate alırsak, tarımın ne denli önemli bir sektör olduğu kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Buna karşın Hükümet, kalkmakta ve tarım alanındaki sübvansiyonları asgariye indirmekte, tarımın teşvik edilecek sektörler arasında yer almasını imzaladığı protokolla bir kenara itmekte, onu dışlamakta ve hizmet sektörünü, turizm sektörünü, bankacılığı ve ulaşımı teşvikli sektör olarak önümüze bir hedef olarak koymaktadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; tarım, gerçekten önemli bir sektördür. İster ekonomisi büyük ölçüde tarıma dayansın, isterse ekonomisi büyük ölçüde sanayiye dayansın, bütün ülkeler tarıma büyük önem vermektedirler. Avrupa Topluluğu'na üye ülkeler, ki sanayileşmiş ülkelerdir, bugün tarımlarını çok büyük boyutta desteklemektedirler. Hatta ve hatta daha geçenlerde basında izledik, Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere baskı yapmakta ve tarıma uyguladıkları sübvansiyonları on yıl içerisinde kademeli bir biçimde kaldırmalarını istemektedir. Amerika Birleşik Devletleri sanayileşmiş, gelişmiş bir kapitalist ülkedir. Buna rağmen, tarımsal üretimin dış pazarlamasında, dış rekabeti arttırabilmek için bunun yanında Avrupa Topluluğu'na üye ülkelerin tarımsal ürünlerine karşı içte yerli üretimin rekabet edebilmesine olanak sağlamak için kalkmakta ve Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere baskı yapmakta ve sübvansiyonların, tarıma uygulanan sübvansiyonların on yıl içerisinde kaldırılmasını istemektedir. Ancak, Avrupa Topluluğu'na üye ülkeler, Amerika Birleşik Devletleri'nin bu istemini, bu baskılarını reddetmekte ve tarıma uyguladıkları sübvansiyonları bundan sonra da vermeye devam edeceklerini ifade etmektedirler. Halbuki, bizim ülkemizde tarımsal üretim teşvik edilmemekte, sübvansiyonlar asgariye indirilmekte, kimi kalendarde tamamen kaldırılmakta ve buna karşın, buna koştur olarak daha doğrusu, tarımsal üretimimiz dış ülkelerdeki büyük sübvansiyonlarla üretimini devam ettiren tarımsal ürünlere karşı

korunmamaktadır. Bizim ülkemizdeki hayvancımız, bitkisel üreticimiz, seracımız, sebze üreticimiz, zeytin üreticimiz büyük sıkıntılar içerisinde üretimini sürdürmeye çalışırken benzer yanda Hükümet uyguladığı liberal ekonomi sayesinde dış ülkelerdeki tarımsal ürünlerin bu ülkeye çok düşük gümrükler ve kısıtlamalarla gelmesine izin vermektedir. Bunu, bizim parti olarak benimsememize olanak yoktur.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; bunun yanında biz tarımsal üretimin hastalıklara, zararlılara ve kuraklığa karşı ve diğer doğal afetlere karşı belli bir güvence altına alınmasını sağlayacak şekilde tarımsal sigortanın kapsamının değiştirilmesinin, belli bir hedef olarak ve belli bir takvime bağlanmış bir hedef olarak plânda yer almasını görmek isterdik. Ancak, bunu görmemiz mümkün olamamıştır. Hükümet imzalamış olduğu Ekonomik Yıkım Paketinde getirmekte olduğu birtakım yenilikler için kalkmakta ve belli süreler koymaktadır. Örneğin şu yasa üç ay içerisinde Meclisten geçirilecektir. Bu yöndeki düzenlemeler altı ay içerisinde tamamlanacaktır denmiş olmasına karşın, tarım sigortasının kapsamının genişletilmesi soyut bir ifade olarak plânda yer almaktadır. Halbuki bunun belli sürelerle bağlanmış, ilkesel bir hedef olarak plâna konmuş olması gerekmektedir. Bunun yanında yağmur sularının kayba uğramaması için gölet ve bentlerin yapılması, spesifik olarak şu yörede, şu yörede, şu yörede gölet ve şu yörelerde bentler yapılacaktır biçiminde somut hedefler plâna konmalıydı ve bunların öncelikleri de yıllık programlara konmuş olması gerekmektedir. Bunu da plânda görmemiz sökonusu olamamaktadır.

Değerli arkadaşlar; harup ve zeytin ağaçlarının sayısında önemli, onbinlerle ifade edilen azalmalar olmuştur.. Bunun nedenlerinin araştırılıp bu olumsuzlukların giderilmesi için plânda ne gibi önlemlerin alınacağı belirlenmiş ve belirtilmiş olması gerekmektedir. Bugün zeytin üreticimiz zeytinini toplamakta, zeytini elinde kalmaktadır. Neden? Çünkü Türkiye'den zeytin dış alımı herhangi bir sınırlamaya ve kısıtlamaya tabii tutulmadan devam etmektedir. Üreticimiz zeytin yağı üretmekte zeytinyağı üreticimizin elinde kalmaktadır. Ve zeytin üreticilerimiz gidip de Başbakanı ziyaret ettiklerinde ve bu sorunlarına çözüm getirmesini talep ettiklerinde bu ülkenin başbakanı değerli arkadaşlar, kalmakta ve gidiniz Maroniti bulunuz, zeytinyağınızı bu kişilere satınız ve bu Maronitler de zeytinyağınızı güneye götürsün ve böylece zeytinyağınızı belki satarsınız, elinizden çıkarırsınız biçiminde devlet yönetme ciddiyetinden uzak bir yanıt verebilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elektrik ücretlerinin bu denli yükseltildiği, tüpgazın fiyatının bu denli yükseldiği bu dönemde bilelim ki insanımız ısınmak için daha da bir ağaçların üzerine üzerine yürüyecek ve zeytin ağacından tutunuz, harup ağacına ve diğer ormanları oluşturan ağaçlara vahşi bir kıyım sözkonusu olacaktır. İnsanımız daha ucuza ısınabilmek için elektrikli sobayı bir kenara itecektir, gazlı sobayı bir kenara itecektir ve dönecektir odun sobası olacaktır, evine koyacaktır ve bu sobada yakacak odunu da temin etmek için gidecektir ve ağaçları katledecektir, ağaçlar kesilecektir. Bunun önüne geçmenin yolları ve yöntemleri belirlenmeli ve plana bunlar konmalıydı, ne yazık ki bunu da görmüş değiliz. Bunun yanında zeytinyağı darboğazının nasıl aşılacağı somut hedefler olarak planda yer almamaktadır. Geçen yıl üretilen zeytinyağı üreticimizin elindedir. Bu sene üretilen zeytinyağı da aynı şekilde üreticimizin elinde kalacaktır. Zeyko, işlemez hale getirilmiştir ama, Komili'sinden, Kırılmağ'ından bilmem hangi markasına kadar çeşitli zeytinyağı, Türkiye'de üretilen zeytinyağı bu ülkeye ithal edilmekte ve onlar kendi zeytinyağımızın yerine ikame olmaktadır. Bu uygulamanın derhal terkedilmesi ve zeytinyağı darboğazının aşılması yönünde gerekli çabaların gösterilmesi, gerekli hedeflerin ortaya konması gerekmektedir. 1983 yılından itibaren yatırımlar sürekli gerilemektedir tarım alanında. Birkaç tane özellikle kamu kesiminde birkaç tane yatırım olmuştur 1982-1986 döneminde ama Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yatırımlar da tarımsal üretimimizi değerlendirmek, toplumsal üretimimizi daha bir etkili kılmak amacıyla değil, birtakım siyasal mülahazalarla bu yatırımlar yapılmıştır ve hepsi de atıl durumdadır şimdi. Karpaz Süt Fabrikası ortadadır, şarap fabrikası da ortadadır. Şarap fabrikası, biz öyle biliyoruz. Bu tip fabrikalar denizin kenarına kurulur. Güney'de alınız, ETKO, denizin hemen kenarındadır, LOEL denizin hemen kenarındadır, KEO denizin hemen kenarındadır. Bütün bu tip fabrikalar denizin kenarındadır. Neden? Çünkü şarap ve alkol üretimi sözkonusu olduğunda şarap taşları ve saire oluşmaktadır ve bunların çözülüp temizlenmesi için deniz suyu kullanılmaktadır. Başbakan zamanında öneri yapıldı Boğaz'a kuralım bu fabrikayı diye. Ama yine siyasal mülahazalarla

gidilmiştir ve Karpaz'a Mehmetçik'e bu tesis kurulmuştur. Bunun temizlenmesi için gerekli suyu tankerlerle mi taşıyacaksınız? Deniz suyunu tankerlerle mi taşıyacaksınız?

MALİYE VE GUMRUKLER BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) - Kavaklıdere neyle taşır Sayın Usar? Kavaklıdere şarapları vardır. Kavaklıdere Ankara'dadır. Boru var Mersin'den?

SALİH USAR (Devamla) - Ya.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Nevşehir'de ne var?

FADİL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Doğal kaynakları kullanmıyorsunuz.

SALİH USAR (Devamla) - Siyasal mülhazalarla kalkmak-tasınız ve bu devletin kısıtlı olanaklarını götürmekte-siniz ve atmaktasınız.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Birakin da uzmanları söylesin.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Yani iyi önerileri-mizi de böyle bu şekilde karşılayorsunuz?

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Birakin uzmanlar söylesin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hayır, merak ettik.

SALİH USAR (Devamla) - Uzmanlardan aldığımız bilgileri burada aktarıyoruz Sayın Mehmet Bayram.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - İtalya'da hep deniz kenarındadır?

NACİ T. USAR (Gazi Magusa) (Yerinden) - Nerden bilecekti Salih Usar şarap taşının deniz suyuyla yıkandığını eger bir uzman söylemeseydi?

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Okudu bir yerden.

NACI T. USAR (Devamla) - Ya.

SALİH USAR (Devamla) - Okuduysak o da bir uzmanın yazdığı şeydir Sayın Mehmet Bayram.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Tabii yine şartları.

SALİH USAR (Devamla) - Evet, hayvancılık gerilemiştir. Hayvancılık gerilemiştir. Burada rakamları ortaya koymak istemekteyim. Bir olaya daha dikkat çekmek istiyorum sadece. Kanatlı hayvan popülasyonunda artış olmasına karşın, yılda 12.5 oranında ortalama bir artış olmasına karşın ve artış da yumurta tavuğunda meydana gelmesine karşın, yumurta ithal eden bir ülke durumuna düşürüldük Hükümetin sayesinde. Tabii sadece yumurta değil, piliç de ithal etmekteyiz ve ithal ettiğimiz piliçleri kendi toplumumuza ve bu ülkeye gelen turistlere yedirmekteyiz. Hayvansal ürünlere göz atacak olursak koyun ve keçi eti üretiminde ciddi düşüşler olmuştur. Süt üretiminde ciddi düşüşler olmuştur. Bir tek şeyde artış olmuştur. Sığır eti üretiminde bir artış söz konusudur. Peki DPO veya Hükümet, bu artışın diğer hayvansal ürünlerde azalış olurken, sığır eti üretimindeki bu artışın nerden kaynaklandığını Hükümet araştırdı mı?

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İthalattan.

SALİH USAR (Devamla) - Değil efendim. Uyguladıkları ekonomik politika nedeniyle büyükbaş hayvancılığı gerilemektedir ve büyükbaş hayvan üreticimiz gebe gebe ineklerini salhaneye götürmektedir. Gerçek yükseliş budur. Büyükbaş hayvan popülasyonunda önemli, çok önemli gerilemeler vardır ama, sığır eti üretiminde büyük artış vardır. Sebebi de dediğim gibi büyükbaş hayvancılığında artık üreticimiz vazgeçmektedir ve az önce de belirttiğim gibi gebe gebe inekleri salhaneye götürmektedir ve onları kesmektedir. Ergün Vehbi arkadaşım da belirtmiştir, kırmızı et tüketiminde gerçekten önemli düşüşler olmuştur. Ancak hayvan popülasyonunda artış

öngörülmezken, 1986 yılı verilerine baktığımızda tükettiğimiz kırmızı et, kişi başına düşen kırmızı et miktarı da ortada iken, kalkılmakta ve 1992 hedefi olarak kişi başına düşen et tüketimi rakamlar büyük ölçüde şişirilmek üzere 7.5 kilogramdan örneğin 15 kilografa vesaireye bu rakam çıkartılmaktadır. Bu da inandırıcı olmaktan oldukça uzaktır. Süt üretimi, özellikle koyunda ele almak istiyorum, 1982'de 65 kilogram hayvan başına idi süt verimliliği. Bu rakam 1986'da hatta 1987'de 60 kilografa düşmüştür ve bakınız nasıl plan hazırlamaktadır bizim Hükümetimiz. Koyun sayısında 20,000 adet artış öngörmektedir. 1986'da 206,000 adet olan koyun sayısı 1992'de 226,000'e yükseltilmektedir. Ama buna karşın koyun sütü üretimi 8928 tondan 12,000 tona yükseltilmesi hedef olarak ortaya konmaktadır. Yani 3072 ton yani 3,072,000 kilogram süt artışı öngörülmektedir, hedeflenmektedir. 226,000, bütün hayvanların süt verdiğini dikkate alırsak, 226,000 hayvana böldüğümüzde bu rakamı 13.6 kilogramlık bir artış sözkonusu olmaktadır. 1982'de 65 kilogram iken 1986-1987'de bu rakam 60 kilografa düşmüştür. Bu düşüşler yıllarca devam ederken, kalkılmakta ve hayvan başına 13.6 kilogram artması hedeflenmektedir. Süt veren koyun sayısına bu rakamı böldüğümüz zaman 13.6 kilogram, 16 veya daha yukarı kilografa ulaşmaktadır ki böylesi bir hedefi nasıl önümüze getirip koyduğunuzu ve bunu nasıl sağlayacağınızı lütfen bize izah ediniz.

Endüstri bitkilerindeki üretim de gerilemektedir. 1979'da 415 ton olan tütün üretimimiz 1986'da 117 tona ulaşmıştır.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Düşmüştür.

SALİH USAR (Devamla) - Düşmüştür, özür dilerim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karpaz'dan göç edip de Güney'e yerleşen Rum tütün üreticileri, 1974 öncesindeki rakamların çok çok üzerinde tütün üretmeye başlamışlardır ve bu üretilen tütünler yerel sigara fabrikalarında kullanılmaktadır. Tütün üretiminin gerilemesindeki gerçek neden, Hükümetin bu üretim alanındaki ciddi ve üretim sorunlarını ve pazarlama sorunlarını çözümlenecek politikaları ortaya koymamasından sıfırlanmıştır ve yeni yeni yeniden ekim ve dikim

yapılmaktadır. Bugün sigara fabrikamız vardır. Orda üretilen sigaralarda kullanılan tütün dıştan ithal edilmektedir. Peki, Hükümet araştırmış mıdır? Bu sigara fabrikamızda üretilecek, daha doğrusu tüketilecek tütün Karpaz yöresinde veya diğer yörelerde ekim yapılamaz mı? Bu yönde bir araştırma yapılmış mıdır? Yapılmışsa veriler nedir, doneler nedir? Onları da ortaya koyması gerekmekteydi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; orman alanına bir göz atacak olursak, ormancılığımız hangi düzeydedir ona bir bakacak olursak, Hükümet orman haftasında bazı yetkililerin biraraya gelmesiyle gidilmekte ve seçilen bazı yörelerde büyük törenlerle, büyük merasimlerle birkaç yüz veya bilemediniz birkaç bin tane ağaç fidanı dikilmekte ve herşey halledilmiş sayılmaktadır. Toplam arazimizin %19.5'inin, yani 64,313 hektar arazimizin orman alanı olduğu verilen bilgiler arasında yer almaktadır.

Değerli arkadaşlar; bu 64,313 hektarlık orman alanı diye tanımlanan alanın 3,347 hektarı normal ve kuru ve 110.5 hektarlık bölümü de normal baltalık orman sahasıdır. Yani, 63,313 hektarlık orman alanının sadece 3,457.5 hektarlık bölümü normal orman diye tanımlanabilecek arazidir. Yani, orman alanının %5'i normaldir. Geriye kalan ya bozuktur, veya en büyük bölümü oluşturan çok bozuk alanlar teşkil etmektedir.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Maki.

SALİH USAR (Devamla) - Toplam arazimizin ise sadece %1'i bugün normal orman alanıdır. Bunların, gerekli çaba harcanmalı, orman alanları geliştirilmeli ve planda da ifade edildiği gibi yağışların ve su depolarının oluşmasının biricik hedefi, gerekçesi olarak gösterilen orman alanlarının yükseltilmesi gerekmektedir. Bu konuda gerçekten ciddiyetle Hükümetin bunun üzerinde durması ve bu konulardaki çalışmalarını tamamlaması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine Hükümetin uyguladığı liberal ekonomik politikalar sonucunda üreticimizin tüketmekte olduğu bazı girdiler, bugün özel sektör tarafından üretilir hale gelmiştir. Hayvan yemi ortadadır ve biz diyor Hükümet, uyguladığımız ekonomik politika odur ki; özel sektöre ekonomik yaşamında daha bir etkinlik kazandırmak istemekteyiz.

Göreceğiz, bu politikanın sayesinde çok kısa bir süre sonra suni gübre de özel şirketler tarafından ithal edilecektir, zirai ilaçlarda olduğu gibi ve traktör aynı şekilde, zirai aletler aynı şekilde ve tarımsal üretimde bulunan üreticilerimiz, özel sektörün ithal ettiği ve ürettiği malları, onların belirledikleri şartlar ve koşullar çerçevesinde almak durumunda bırakılacaktır. Suni gübre kullanmak durumundadır üreticimiz, hayvan yemini kullanmak durumundadır üreticimiz, yine zirai ilacı kullanmak durumundadır ve pazar hazırdır, özel sektör bu alana girmeye başlamıştır, daha da girecektir ve "tarlanı ipotek et, sana kredili libazma vereyim, traktörünü rehin ver bana, sana suni gübreyi vereyim, zirai ilacı vereyim" şeklinde birtakım dayatmalar sözkonusu olacaktır ve sanmayalım ki özel sektör kuraklık sözkonusu olduğu zaman devletin göstermekte olduğu anlayışı gösterecektir. Bunlar ellerindeki senetleri işleme koyacaklar ve hazat-mezat üreticimizin hayvanını, traktörünü, tarlasını sattırıp da gerekli alacaklarını tahsil edeceklerdir. Bu konu çok önemlidir. Tarımsal üretimin gerçek yerine ulaşmasını istiyorsak, tarımsal üretimimizi özel sektörün insafsız sömürüsüne ve insafına terketmemek gerekir. Kooperatifleri daha bir etkin duruma getirmeliyiz. Devletin tarımsal üretimindeki girdilerin temininde devleti, kooperatifleri etkin duruma getirmemiz gerekir. Bu tehlike de ne yazık ki önümüzde durmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; imalat sanayinin toplam sanayi katma değeri içindeki payı 1982'de %87.7 iken, 1986'da bu rakam %79.8'e düşmüştür. Yine imalat sanayi katma değerinin gayri safi yurtiçi hasıladaki payı %9.7'den %9.1'e düşmüştür. Bunun nedenleri gayet açıktır değerli arkadaşlar. Hükümet zaten Hükümet üzerinde etki kuran burjuvazinin ticaretle uğraşan bölümüdür, yani ticaret burjuvazisidir. Ticaret burjuvazisi kendi çıkarları neyi gerektiriyorsa, Hükümete bunları yaşama geçirmesi için zorlamakta, Hükümete baskı yapmakta ve bunlar bir bir uygulama alanına konulmaktadır. Bunun için ticaret gelişirken sanayi ve imalat sanayi gerilemektedir.

küçük sanayi üretimimiz imalat sanayimiz dış rekabete acımasız bir biçimde terk edilmiştir. korunması gerekirken gelişmiş kapitalist ülkelerin yaptığı gibi, imalat sanayinin artmasını beklemek mümkün değildir. sanayi sektöründeki istihdamın, toplam istihdam içerisindeki payı 1982'de %8.4 iken, 1986'da %8.5'e yükselmiştir. yani %01'lik bir artış sözkonusudur. nüfusumuzun %015 arttığı yine verilen rakamlara göre %015 arttığı dikkate alınırsa bu alanda istihdam yaratıldığı, istihdamın genişletildiği, yükseltildiği biçiminde bir sav ortaya koymak mümkün değildir. hele hele 1986 yılından başlayarak 1987 yılı içerisinde büyük boyutlara ulaşan sanayi holdingindeki işçi durdurması dikkate alındığında çok çok daha istihdamın gerilere gittiği ortadadır. hükümet bir kamu iktisadi teşebbüsü olan, bir kamu kuruluşu olan sanayi holding'in sorunlarını çözme yönünde çaba ortaya koyacak yerde, yine politik ve siyasi mülahazalarla sanayi holding'in üzerine yürünmüş ve sanayi holding geri letilmiş, orda çalışan özellikle muhalif unsurlar bir bir kapının önüne konmuştur ve sayın hükümete mensup milletvekilleri partizanlık yapılmamaktadır şeklinde çıkmakta ve birtakım savlar ortaya koymaktadırlar.

değerli arkadaşlar; 12 yıldan beri çalışmakta olan işçiler ve maaşlı personel vardır sanayi holding'de. muhaliftir diye onlar kapının önüne konarken, bir iki yıldan beri sanayi holding'de çalışmakta olan kişiler orda tutulmuştur ve şu anda sanayi holding'de çalışan bir tek ctp'li kalmıştır. onu da göndermek için iki üç ay evvel yeni bir personel aldınız ve götürdünüz bu ctp'linin yanına koydunuz. işi öğrensin diye ve iş öğrendikten sonra o son ctp'liyi de işten atasınız diye.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)
kimdir o?

SALİH USAR (Devamla)- siz kimleri nereye aldığınızı gayet iyi bilmektesiniz sayın bakan. sanayi holding ile özellikle yakından ilgilenmektesiniz.

NACİ Tİ USAR (Gazi Mustafa Kemal) (yerinden)- sayın bakan zaten bir zamanlar holding şirketinin kedisidir. sanayiye emanet ettiler.

SALİH USAR (Devamla)- sanayi holdingde iken sayın bakanın tavırları farklı idi, sanayi holdingde çalışırken. Hayır, yerli üretim korunsun, ithalatı durdurun, şunu bunu yapın diye ilgili bakana sürekli yazılar yazmakta idi o zaman sayın bakan. Arşivlerde durur. Boya ithalatını durdurun, bisküvi ithalatını durdurun diye yazılar yazardı sanayi bakanlığına o zaman. Ama geldikten sonra, bakanlığa geldikten sonra, hele hele belli çevrelerin desteği ile bakan olduktan sonra sayın bakan ne demektedir? Biz kesinlikle herhangi bir mali yasaklama diye bir politikamız söz konusu değildir diyor.

İthalat sanayinin katma değer oranının da gerilediğini benden önce partim adına söz alan arkadaşlarım ifade etmişlerdi. Sabit sermaye yatırımları da aynı şekilde. yine bunun yanında büyük iddialarla oluşturulan serbest liman ve bölgenin de durumu yürekler açıktır. Net döviz girdileri 1982'de 2,100,000 dolar iken bu rakam 1986'da 800,000 dolara düşmüştür. Hizmet karşılığı sağlanan gelirler ise, burda hele hele daha bir trikli yaklaşmaktadır olaya ve net döviz girdileri dolar bazında verilirken, hizmet karşılığı sağlanan gelirler Türk Lirası ile ifade edilmektedir ve ifade edildiğinde de görmekteyiz, bir Türk Lirası ile rakam büyümüşdür ama dövize, dolara çevirdiğimizde 1982'de 800,000 dolar gelir elde edilirken bu hizmetlerden 1986'da 400,000 dolara düşmüştür ve daha da genişleteceğimiz biçiminde hedefler konmaktadır. zaten bu uygulama sınıfta kalmıştır. Beklediğiniz, umduğunuz, sonucu alamadınız. Hala daha serbest bölge ve liman geliştirilecektir,

yaygınlaştırılacaktır, altyapısı vesaire tamamlanacaktır biçiminde hedefler plana konabilmektedir.

Değerli arkadaşlar; 1974 öncesinde bu Kıbrıs Adasından önemli miktarda kireç, alçı ihraç edilmekteydi. Bu Hükümetin sayesinde dışardan alçı, kireç, pişmiş toprak olan tuğla ve kiremit ithal etmekteyiz. Ne oldu? Kireç taşları mı bitti? Yok. Beşparmak taşları kireç taşı ile doludur. Tesisler ne oldu? Kimisi söküldü, Türkiye'ye kaçırıldı, hurda olarak Türkiye'ye kaçırıldı, bazı açık gözler tarafından ve bundan büyük kazançlar elde edildi, bir kısım ise atıl vaziyette durmakta ve dışarıdan kireç, alçı ithal etmekteyiz. Dolayısıyla ikinci plan döneminde imalat sanayi yerli hammadde ve ara malı kullanımı yüksek, ek istihdam olanakları yaratan dışalım ikame edici mal üreten bir yapıya kavuşturulacağı şeklindeki sav, içi boş bir ifadeden öteye gidemeyecektir.

Konfeksiyon alanında bir gelişme olduğu sürekli vurgulanmaktadır. Doğrudur. Belli oranda bir gelişme vardır ama bu gelişme nasıl olmuştur? Hangi zeminde bu gelişme yürümektedir? Amerika ile, İngiltere ile ilişkili bazı açık gözler burada yatırım yapmışlardır, fabrika açmışlardır. Ordan buraya hammadde ihraç ederken buldukları ülkeden teşvik primi almaktadırlar. Üstelik naylon faturaların da bu alanda yürütüldüğünü burda iddia ediyoruz. Bu hammadde gelip de burda işlendikten sonra yine burdaki firma, acen-tesi, uzantısı dönmekte ve üretilen malı İngiltere'ye, Amerika'ya ihraç etmekte ve bizim devletimizden de 100 milyonlarla ifade edilen Türk lirası teşvik primi almaktadır. Bu sağlıklı bir gelişmedir. Bu devlete karşı hileler içeren bir uygulamadır ve yine bu, Türkiye'ye karşı uygulanan tekstil kotalarını yırtmak, delmek için bizim ülkemizde yapılan birtakım yatırımlardır ve bunun da sağlıklı yürümeyeceği ortadadır. Hükümet, Ulusal Birlik Partisi taa 1976'dan beri

Hükümette olmasına karşın veya en büyük hükümet ortağı olmasına karşın Türkiye ile Kıbrıs'ın kuzeyindeki ticari ilişkileri belli bir düzene sokamamıştır. Önce 1977'de GİMA geldi, belli birtakım malları Türkiye'ye ithal etmek için belirlediler ve sadece o mallar, buradan üretilen imalat sanayi ürünlerinin, ister plastik olsun, ister tekstil olsun, ister kimya sanayiinde olsun, gıda sanayiinde olsun üretilen malların Türkiye'ye ithalinde tek yetkili, bu ithalatı yapabilecek tek kuruluş GİMA oldu. Arkasından mal birimleri ayrıldı, GİMA'nın sadece ithal edebileceği mallar ve diğer ithalatçıların ithal edebileceği mallar biçiminde yaygınlaştırıldı. Daha sonra tamamen serbest bırakıldı. Belli bir dönem sonra Türkiye'de etkin olan büyük holdinglerin baskısı ile katma değer oranı ve yerel girdi oranları gündeme gelmiştir ve belli bir katma değer altındaki ürünlerin Türkiye'ye ithali yasaklanmıştır. Yine yerel girdi oranı belli bir oranın altında olan ürünlerin Türkiye'ye ithali yasaklanmıştır. Arkasından sıfır gümrük uygulaması kaldırıldı, görüşmeler tartışmalar, Türkiye'ye gidip gelmeler serbest bırakıldı. Arkasından yine bu yıl yasaklama, sıfır gümrük uygulaması ortadan kaldırılmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye'deki ticaret rejimi bellidir. Gümrük vergisini %1 oranında belirlediğiniz takdirde, rihtım vergisidir, belediye harcıdır vesaire vesaire vergi ve harçları ile %1'lik oran %30'a, hatta %38'e yükselmektedir ve göreceğimiz bu ülkede üretilen hiçbir ürün Türkiye'ye ihraç edilemeyecektir. Enerji sektörünün, yani elektrik ve suyun ikinci beş yıllık plan döneminde elektrik ve su sektöründe sabit sermaye yatırımlarının 16,709,400,000 Türk Lirası olması hedeflenmiştir 1987 fiyatları ile. 1988 yılı bütçesine baktığımız zaman ne görmekteyiz? 17,014,000,000 Türk Liralık elektrik alanında bir yatırım görmekteyiz. Yine su alanında ise 13,402,000,000 Türk Liralık bir sabit sermaye yatırımı yapılacağı gözlemlenmektedir. Yani

1988 yılı bütçesinde öngörülen elektrik ve sudaki sabit sermaye yatırım miktarı 30,416,000,000 Türk Lirasıdır. Tabii bu rakamlar hemen ifade edeyim 1988 yılı fiyatları ile bu rakamlar bütçeye konmuştur. 1987 fiyatları ile beş yıllık kalkınma planına konan sabit sermaye yatırım hedefi 16,709,000,000 ama biz 1988 yılında 30,416,000,000 luk sabit sermaye yatırımını öngörmüştük. Nerde plan? Nerde ciddi plan? Beş senede 16 milyarlık yatırım öngörmüştük, 1988'de bu rakamı 30'a çıkarmışız ki plan daha yasalaşmadan. Plan daha yasalaşmadan böylesine sağlıklı hedefler ortaya konduğu ortaya çıkmış olmaktadır.

sayın başkan, sayın milletvekilleri; turizm lokomotif sektör olarak belirlendi. turizm itici sektör olacakmış. Bir defa rakamlara baktığımız zaman 1983'de %30.31 olan kapasite kullanımı 1986'da %22.71'e düşmüş. %30.31'den, %22.71'e.. yani turistik tesislerimizin kapasite kullanımını büyük oranda gerilemiştir. peki biz planda esas onu görmek istiyorduk. Atıl kapasitenin ki %78'lere varmaktadır bu, bu atıl kapasitenin doldurulması için ne gibi önlemler alınması düşünülmektedir? ne gibi hedefler, çalışmalar yapılacaktır? Onları görmek isterdik. maalesef yok. yine ortalama geceleme sayısı 1982'de 5.25 iken bu oran 4.79'a düştü. bütün bu rakamlar ve turistik tesislerimizdeki konaklama sayısındaki azalma göstermektedir ki sağlıklı bir turizm sektörü oluşturamamışız. sağlıklı ve gerçekten turistik amaçlarla bu ülkeye gelen turist sayısında çok ciddi gerilemeler olmaktadır. 1984'de 82,237 yerli, yabancı ve TC uyruklu turist tesislerimizde, yani pansiyonlarda ve otellerde konaklamış iken, 82,000 rakamı 1986'da 67,000 rakamına düşmüştür.

sayın başkan, değerli milletvekilleri; yani turist sayısında bir artış görülmektedir rakamlara baktığımız zaman ama, otellerde ve pansiyonlarda konaklayan yani turistik tesislerde konaklayan turist sayısında önemli düşüşler görülmektedir. Bu da sabahları feribottan çıkıp apar-topar bir taksiye atlayıp veya dolmuşa atlayıp Lefkoşa'ya, Girne'ye giden ve tekerlekli valizleri ikine

ikına peşinden sürükleyen insanları biz kalkıp da gece feribota binip geri ülkesine dönen insanları biz turist olarak göstermekteyiz ve bunları turist diye rakamlarımıza almaktayız. Bu kişiler gelmekte, alış-verişini yapmakta, geride bir sürü boş kutu, kağıt, vesaire pislik de bırakarak kaçıp gitmekte gecesi, sabah gelen gece gitmekte ve biz kalkıp şu kadar turist geldi diye istatistiklerimize bunları almaktayız. Demek ki turizmimiz de sağlıksız bavl ticaretine dayanmaktadır ve yarın şimdi olduğu gibi kalkıp da sıfır gümrük uygulamasına son verdim diyen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bavl turizmini de engelleyici birtakım uygulamalara gittiği takdirde ne olacak? Turizmimiz de bir anda çökmüş olacak. Çünkü sizin dayandırdığınız turist bunlar olmaktadır.

NACI T. USAR (Gazi Magusa) (yerinden) - Bunlar turist değil, müşteridir. Deniz aşırı müşterilerimizdir onlar.

SALİH USAR (Devamla) - ve tabii ki hangi yollardan geçerek, hangi pratik önlemleri alarak, hangi darboğazları aşmak suretiyle kapasite kullanımını %22.75'ten 1992'de %65'e çıkaracağımızı planda görmüş değiliz. Ne olacak? Sihirli değnek mi buldu Hükümet de deydirecek ve bir anda yaz ve kış, ilkbahar ve sonbahar turistik tesislerimiz turistlerle dolup taşacaktır? 1982-1986 döneminde yabancı turist sayısındaki artış %1.25 iken ikinci beş yıllık kalkınma planında öngörülen artış %394. Dikkatinize getiririm değerli arkadaşlar; %1.25 artış sözkonusu iken 1982-1986 döneminde 1992'de bu artış oranı %394 olacaktır. Bunu nasıl sağlayacaksınız? Bunların da eğer planın ve konan hedeflerin gerçekten ulaşılabilir hedefler olduğunu, gerçekçi bir biçimde ortaya koymak istiyorsaydık bu hedefe nasıl ulaşacağımızı açık seçik ortaya koymamız gerekmekte idi. OTEM mezunları istihdam edilmezken, OTEM'den mezun

olanların sadece %6'sı turistik tesislerde istihdam edilmişken ve yine turistik tesislerde büyük ölçüde kaçak işçi çalıştırılmış olmasına rağmen, düşük ücretle çalışmaları için ve servis standardında önemli düşüşler olmasına rağmen bu kadar büyük hedefler önümüze koymaktayız.

sayın başkan, sayın milletvekilleri; bir de şu vardır. gerçekten bizim aklımıza bir türlü yatmayan bir olay vardır. yabancı turist büyük ölçüde artacak, hatta Türkiye Cumhuriyeti'nden gelenlerin iki katına çıkacak bu rakam 1992'de, ama yabancı turistlerin pyrex, battaniye, yapay çiçek ve diğer lüks tüketim mallarını almak için bu ülkeye gelmeyeceğini, bu amaçlar için bu ülkeye gelmediğini artık anlamamız gerekir ve yabancı turist gelir araştırır, bakar Lambusa manastırı diye bir manastır olduğunu görür, taa ülkesinde iken. Girne'de karayayının altında Lambusa manastırı var. gelir oraya, askeri bölge, giremezsin. yine bakar broşürlere, diğer yayınlara Akdeniz köyü yanında bir antik kale olduğunu görür ve oraya gitmek ister. Her gün gidiniz Akdeniz köyüne. Akdeniz köyüne birçok yabancı turist sırf bu kaleyi görmek için oraya gitmekte, yasak bölge levhası ile karşılaşmaktadır. E, bu uygulama, bu mentalite devam ederken, siz nasıl yabancı turist sayısında artış getireceksiniz, onu anlamak mümkün değildir. Bu denli düşük kapasite ile çalışırken turistik tesislerimiz, kalkmaktasınız ve gerek Türkiye'de tekelleşmiş, gerekse uluslararası alanda tekel duruma gelmiş birkaç tane şirkete bu ülkenin doğal zenginliklerini peşkeş çekmektesiniz. zamanında Osmanlı bizi İngilize kiraladıydı, sizin bu politikanız sayesinde birkaç tane uluslararası tekele bu ülkeyi siz satacaksınız ve onların yanında ücretli köleler durumuna getireceksiniz bu toplumu.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu ülkede çok ciddi boyutta, özellikle son yıllarda artan bir göç olayı söz konusudur. Dilerdik ki bu göç olayının hangi düzeyde olduğunun ciddi bir biçimde araştırılıp rakamsal olarak ortaya konması ve göçün önüne geçmenin yollarının alınacağı, belirleneceği ve gerekli düzenlemelerin yapılacağına Planda yer almasını beklerdik, bu da söz konusu olmamıştır. Kıbrıs'ın Kuzeyinde yaşayan, Kıbrıslı Türk sayısı kadar İngiltere'de bir ikinci bir Kıbrıs Türk Toplumunu oluşturdu ve son yıllarda bu artış büyük boyuta varmıştır, Avustralya'da aynı şekilde. Ama nüfusumuzun sürekli arttığı görülmektedir. Neden? Çünkü Hükümet bizim için önemli olan, Kıbrıs'ın Kuzeyinde bir Türk varlığının olmasıdır diyor. Bu Türk varlığının Kıbrıs Türk varlığı olması bizi ilgilendirmez demektedir. Varsın göç etsin bizim çocuklarımız, Kıbrıslı Türkler, dışardan getiriyoruz ya kaçak işçileri, binlerle ifade edilen kaçak işçiler bu ülkeye geliyor ya ve geldikten belli bir süre sonra onları vatandaş da yapıyoruz ya, önemli değildir, varsın göç olsun. Zaten belki de Hükümet bu göç olayından medet de ummaktadır. Çünkü baskı altına alınan, kendilerine iş verilmeyen, kredi verilmeyen, hatta işinden atılan insanlar genellikle muhalif unsurlar olmaktadır ve bu insanlar artık dayanamadığı için göç etmektedirler. Hükümet belki de bundan yarar da ummaktadır, bilmiyoruz.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Teşrih politikası güder Hükümet muhalefete karşı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hükümet nerede Sayın Usar? Kayıptır.

SALİH USAR (Devamla) - Hükümet yok.

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Meclis Başkanı var.

SALİH USAR (Devamla) - Hükümetin ciddiyeti ortaya çıkmıştır işte. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planını görüşmekteyiz ve bırakınız Hükümete mensup bir bakanı, bir milletvekili bile Hükümete mensup...

FADIL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Evinde sonunda bir daha gelmemek üzere gidecektir.

NACİ T. USAR (Devamla) - Hade nisap boykotu koyalım, toplayın 26'yı da gelin baylar. Toplayın 26'yı da gelin.

EKONOMİ, TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDAL ONURHAN (Yerinden) - Sayı mı getirelim?

NACİ T. USAR (Devamla) - Hayır, şimdi çıkacağız. dışarıya oylama sırasında geçiremeyesiniz.

SALİH USAR (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hükümetin bu topluma yaptığı en büyük ihanet, son imzalamış olduğu İşgücü Protokolüdür. Bu ülkenin insanı, işsizlikten kırılırken, göç ederken, kaçak işçilere yasallık da getiren, tanıyan İşgücü Protokolü imzalanmış bulunmaktadır. İnşaat sektöründe çalışan işçilerin %90'ını veya bu orana yakınına kaçak işçiler oluşturmaktadır. Lokanta, benzin istasyonu ve benzeri yerlerde çalışanların da yine büyük bir bölümünü kaçak işçiler oluşturmaktadır. Tarım alanında da yine çalışanlar büyük ölçüde kaçak işçiler olmaktadır. Narenciye kesim işçilerinin bu kaçak işçilerin kendi yapacakları işlerde çalıştırılmalarını protesto etmek için köfünlerini omuzlarına alarak bu sokaktan da çok geçmişlerdi. Hükümetin bu kaçak işçilerin çalıştırılmasını engellemesi için, kendi sorunlarına sahip çıkması için buraya da gelmişlerdi, Başbakanlığa gitmişlerdi ve bu taleplerde, istemlerde bulunmuşlardı. Tarım işkolunda da kaçak işçi çalışmaktadır ve Hükümet kalkmakta ve demektedir ki istihdam şu kadardan, şu kadara çıkartılmıştır ve en büyük istihdam da Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; inşaat sektöründe olmaktadır. E, zaten hepsi kaçak işçi. Hepsi kaçak işçi. Kaçak işçi sorununa ciddi bir çözüm getirilmelidir. Kaçak işçi sorunu göçü pompalayan, ücretleri düşüren ve çalışanların sendikala mücadelelerinin önüne ciddi engeller çıkaran bir sosyal rahatsızlıktır.

FADIL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Toplanıp geriye gönderilmeleri gerekir Sayın Usar.

SALİH USAR (Devamla) - Bunların bir an önce bu sorunun bir an önce çözülmesi ve kaçak işçilerin derhal takip edilip belirlenmesi ve gönderilmesi gerekmektedir. Fakat ne acıdır ki değerli arkadaşlar; kaçak işçileri izleyecek olan polis, sivil polis iki tane, çok kısa bir süre önce Girne Kapısındaki kaçak işçi pazarına gitmiş ve sen, sen, sen, sen gel diyerek onları polisin bir işinde çalıştırmıştır. Dolayısıyla Hükümette niyet olmazsa, polis tek başına birşey yapamaz. O da bu gidişe kendini uyarlar, uydurur.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Polis de menfaat sağlıyor yani Sayın Usar, öyle mi?

SALİH USAR (Devamla) - Evet efendim.

Sosyal güvenlik bugün özlenen boyuta, özlenen düzeye getirilmemiştir. Sosyal Sigortalar yürekler acıdır. Sosyal Sigortaların yaşlılık, malüllük, işsizlik ve benzeri ödenekleri gerçekten çok düşüktür ve bu ödeneklerle işçilerimizin, sosyal sigortalılarımızın daha doğru bir ifadeyle, zor duruma düştüklerinde, hanu bu zor durumdan çıkaracak yeterli düzeyde ücret, ödenek almamaktadırlar. Bunun yanında sosyal sigortasız birçok kişi çalıştırılmaktadır, birçok işçi çalıştırılmaktadır. Yine Sanayi Holding örneğinde olduğu gibi işçilerimizden sosyal sigorta kesintileri yapılmakta, ancak sosyal sigortaya yatırmadığı için bu işçilerimiz ne işsizlik ödeneğinden, ne de sağlık hizmetlerinden yararlanabilmektedir. Planda gerçekten çalışanlardan yara birtakım hedefler ve politikaları görmek isterdik. Örneğin Devletin Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borcunun hangi takvim çerçevesinde ödeneceğini biz Planda görmek isterdik. Ne yazık ki bunu göremedik. Kaldı ki 1988 yılı Bütçesine Hükümet yine geçmiş yılda olduğu gibi, borcuna karşılık 1000 ₺ ödenek koymuştur ve bu borcunu ödememekte Hükümetin ısrar ettiğinin bir kanıtını teşkil etmektedir.

İhtiyat Sandığı, hele İhtiyat Sandığında ceza olmadığı için çalışanların ihtiyat sandığı kesintileri yapılmakta ve İhtiyat Sandığına yatırılmamaktadır. İşverenler, patronlar işçilerden yaptıkları bu kesintileri faizsiz kredi olarak kullanmakta ve götürüp İhtiyat Sandığına yatırmamaktadırlar. Bugün binlerle ifade edilen çalışmamız, ihtiyat sandığı kesintileri yatırılmadığı için çok büyük faiz geliri kaybına uğramaktadır. Bu aksaklığın da nasıl giderileceğini veya giderilmesi yönünde herhangi bir çalışmanın yapılacağına ilişkin birşey Planda görmek mümkün olmamıştır.

Yine bunun yanında Fasıllar 134 Fabrikalar Yasası, Fasıllar 178 Çocuk ve Genç Kişilerin Çalıştırılmasını Düzenleyen Yasa, Fasıllar 179 Ev Hizmetçilerinin Çalışmasını Düzenleyen Yasa, Fasıllar 180 Kadınların Geceleri İstihdamını Düzenleyen Yasa, Fasıllar 184 Asgari Maaş Yasası ve Fasıllar 185 Dükkân Yardımcılarının Çalışma Koşullarını Düzenleyen Yasa'da ifade edilen ve çalışanlardan yana düzenlenmiş olan hükümlerin uygulanmasını sağlamak amacı ile Çalışma Dairesinin daha etkin duruma getirileceğini ifade eden bir hedef ne yazık ki Planda yer almamaktadır. Çalışma Dairesinin lisikleti bile yok, müfettişi yok ve bu kadar saydığım Yasaya bir de Sosyal Sigortalar ve İhtiyat Sandığı Yasalarını da bunun üzerine eklersek, bu kadar Yasadaki hükümlerin uygulanıp uygulanmadığını kim denetleyecektir, kim kontrol edecektir?

Bunun yanında Hükümeti eleştirmekteyiz. Ticareti tam anlamı ile serbest bıraktınız, fiyat kontrolü getiriniz, fiyatlar alabildiğine yükselmektedir dediğimiz zaman, bizim bazı kalemleri, bazı kalemleri diyor Hükümet, denetim kapsamına aldık, bunun ötesinde arz-talep ilişkisi içerisinde fiyatların oluşmasını biz beklemekteyiz, fiyatların bu sistem içerisinde oluşmasını sağlamaktayız, demektir. Ama beri yanda Hükümet, sendikaların imzalamış olduğu toplu sözleşmelere direk müdahaleler yapmakta, oluşturduğu komisyonlar aracılığı ile kimi işverenler ile sendikalar arasında imzalanmış olan toplu sözleşmelere müdahale etmekte ve bu toplu sözleşmelerdeki çalışanlardan yana kimi hakların geri letilmesi için işverene baskı yapmaktadır. Bunun yanında

"Ekonomik Yıkım Paketi"nin imzalanmasından sonra daha önce iyi kötü var olan Hükümet-sendikalar ilişkisi "Ekonomik Yıkım Paketi" imzalandıktan sonra o da rafa kaldırılmıştır ve Hükümet sendikalarla görüşmemekte, onları dikkate almamakta ve geçmişte olduğu gibi belli bir uzlaşma zemini yaratıp da protokollerin imzalanmasından uzaklaşmıştır, bu prensibinden gerilemiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; rakamlara baktığımız zaman ücretlerle fiyatlar arasındaki uçurumun ücretler aleyhine derinleşmekte olduğunu görmemiz mümkündür. 1982'de asgari ücret 22,000 Türk Lirası idi. Bu rakam 1986'da 75,000 Türk Lirasına yükselmiştir. Yani asgari ücret 1982-1986 yılları arasında %240 artış göstermiştir. Yine Devlet Planlama Örgütünün hazırlanmış olduğu İkinci Beş Yıllık Plandaki 1983-1986 dönemi hayat pahalılığı indeksi verilmektedir. 1982'de hayat pahalılığı indeksi 100 kabul edildiği takdirde 1986 yılında hayat pahalılığı indeksi %383.94 bir artış göstermiştir. Asgari ücret %240 artış, halbuki hayat pahalılığı indeksi %383.94'lük bir artış göstermiştir. Bu da açıkça şunu göstermektedir, değerli arkadaşlar, asgari ücret hayat pahalılığı indeksi karşısında büyük oranda, hemen hemen yarı yarıya gerilemiştir. Asgari ücretin alım gücü gerilemiştir. Hele hele düşük ücret alan çalışanlarımızın ücretinin hemen hemen tamamının yiyecek ve içeceğe gittiğini, bu yönde harcadığını ve çok az bir miktarının da giyimde kullanıldığını, giyim alanındaki harcamalarda kullanıldığını dikkate alırsak, yiyecek ve içecekteki artış aynı dönemde %428, giyimde ise %450'dir. Bu kadarlık bir artış sözkonusudur.

Hükümet kalkmakta ve demektir ki enflasyonu önlemek kolay değildir. Asgari ücreti dediğimizde şu yılda bu kadar Dolar iken, bu yılda bu kadar Dolara düşmüştür dediğimizde, e, niçin Dolar bazında ifade etmekteyiz? Şu kadar bin Türk Lirasından şu kadar bin Türk Lirasına çıkmıştır demektir. Biz yine asgari ücreti Dolar bazında ifade etmek isteriz. Asgari ücrette Dolar bazında düşüş sözkonusu iken, hayat pahalılığı indeksinde de yine Dolar bazında ne denli yükseliş olduğunu burda sergilemek istiyoruz. Asgari

Ücret 1982'de 134.35 Amerikan Doları iken, 1986'ya 109.87 Dolara düşmüştür. Azalış %22.2'dir. Ama 1982'deki hayat pahalılığı indeksi 0.61 Dolar iken -100 kabul ediyoruz çünkü- 1986'da 0.71 Dolara yükselmiştir. 0.61'den 0.71'e düşmüştür. Yani %16.4 Dolar bazında hayat pahalılığı indeksi artmıştır. Bu da açıkça ifade etmektedir ki bu rakamlar, ücretler reel olarak gerilemektedir ve bu reel gerileyişi önlemek için Hükümet ciddi bir çalışma yapmamaktadır. Kaldı ki son ulaşılan hayat pahalılığı düzeyini de dikkate aldığımızda, bu gerilemenin alabilmesine yüksek olduğunu görmemiz mümkündür. Devlet Planlama Örgütü'ne Hükümetin yaptığı baskı sonucunda hayat pahalılığı indeksi tam gerçekçi bir biçimde belirlenmemektedir. Özellikle yıl sonuna yaklaştığımız dönemlerde hayat pahalılığı indeksleri ile sınırlanmaktadır. Devlet Planlama Örgütü her ayın sonunda veya takip eden ayın bir-iki gününde hayat pahalılığı indeksindeki artışı ilan ederken, bakıyoruz Ekim ayındaki artış, hayat pahalılığı indeksindeki artış 15 Kasım'a kadar belirlenmemiştir. Çünkü Devlet Planlama Örgütü'nün yapmış olduğu çalışmalarda yüksek bir rakam ortaya çıkmıştır ve Hükümet bunun düşürülmesi için yeni baştan çalışmalar yapın şeklinde Devlet Planlama Örgütüne baskı yapmıştır ve bu 11 günlük ek çalışma sonucunda da hayat pahalılığı indeksindeki artış oranı düşük seviyede tutulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının hedeflerinden bir tanesi, tek sosyal güvenlik sistemi doğrultusunda sosyal güvenlik uygulamalarındaki norm ve standart farklılıklarının giderilmesi için çalışma yapılacağı ifade edilmektedir. Partimiz gerçekten bütün çalışan kesimlerin sosyal güvenceye kavuşturulmasından yanadır ve tek tip sosyal güvenlikte eğer kamu görevlilerinin sosyal güvenlik düzeyinin geriletilip de sosyal sigortalıların sahip olduğu sosyal güvenlik düzeyine getirilmesi düşünülüyorsa veya bir ara yerde buluşulması düşünülüyorsa ve tek tip sosyal güvenliğe geçildikten sonra oluşacak fonun büyük ölçüde çalışanlardan toplanacak birimlerle oluşturulması düşünülüyorsa, bizim parti olarak bunu benimsememize olanak yoktur. Bunun yanında değişik tip toplu sözleşmeler ile kuruluşlar arasında meydana getirilen maaş ve ücret farklılıklarını giderici bir hedef konmuştur. Burada değişik tip toplu sözleşmeden uzaklaşma ve tek tip toplu sözleşme sisteminin getirilmesi düşünülmektedir ki bizim de parti olarak bunu benimsememize olanak yoktur. Çünkü tek tip toplu sözleşmenin getirilmesi demek, serbest toplu pazarlık ilkesine ciddi darbe indirmek anlamına gelmektedir ki bizim parti olarak bunu benimsememize olanak yoktur.

Çok özet olarak sağlık konusuna da değinmek istiyoruz. Rüşvet, hastanelerde alıp başını gitmiştir. Bunun önü alınmamıştır. İlaç sömürüsünün önü alınmamıştır, bozuk ilaçların satışı piyasada devam etmektedir. Bu yönde de ciddi bir çalışma ortaya konmamıştır. Hastanelerimizde uzman hekim yoktur. Girne Hastanesini ele alacak olursak, yöremiz olduğu için gayet iyi biliyoruz, Girne Hastanesinde göz doktoru olmadığı gibi, kulak, boğaz, burun uzmanı da yoktur ve başka yerden de haftanın belli günlerinde uzman hekim gelmemektedir. Nöbetçi doktorlar görevleri başında kalmamaktadır, tam gün uygulaması yine Plâna hedef olarak konmuştur. Büyük iddialarla tam gün uygulamasına geçileceği ifade edilmişti, yola çıkılmıştı, ancak bu yönde de herhangi bir gelişme sağlanmamıştır ama işte güzel bir ifadedir diye dönülmüştür İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânına da bu tam gün uygulamasına geçileceği bir ilke olarak konmuştur.

Yıllardır ilâç üretimi gerçekleşmemiş, birçok kişi ilâç ihaleleriyle vurgunlar vurmakta, bu ortam devam etmekte, ilâç üretimi bir türlü başlatılamamaktadır. Temennimiz ilâç üretimine bir an önce başlanması ve gerek kalite, gerekse fiyat yönünden olumlu gelişmeler sağlanması yönündedir.

Plânda sağlık merkezlerinin an birden on altıya çıkarılacağı ifade edilmektedir. Ancak bu on birden on altıya çıkarma hangi yörelerde olacağı belli... Eğer belli bir ihtiyacın ürünüyse bu, falan yerde, falan yerde, falan yerde sağlık merkezi açılacaktır, böylelikle on birden on altıya çıkartılacaktır denmesi ve bunların öncelikleri ve sonralıkları yıllık programlara bırakılması gerekmektedir. Maalesef bunu da Plânda görmemiz mümkün değildir.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yatağı olmayan sağlık merkezleri nasıl çoğaltılacak? Yatağı yok ki.

SALİH USAR (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ergün Vehbi arkadaşım dün burada konuşurken, Sayın Maliye Bakanı oradan yükseltin, yükseltin bakalım rakamları demişti. Eğer Sayın Maliye Bakanı dinlerlerse, kendilerine birtakım rakamlar verip sözlerimi bağlamak istiyorum.

MALİYE VE GUMRUKLER BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) - Rakamları biz veririz, siz değil. Rakamları biz veririz, siz de kabul edersiniz.

SALİH USAR (Devamla) - Bazı ülkelerdeki kişi başına düşen geliri vermek istiyorum.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Japonya'da 15,000.

SALİH USAR (Devamla) - Amerika Birleşik Devletleri 1985 fiyatlarıyla 16,750 Dolar, Avustralya 1984 fiyatlarıyla 11,890 Dolar, Belçika 1984 fiyatlarıyla 8,410 Dolar, İngiltere 1985 fiyatlarıyla 8,960 Dolar.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - 11 olamadı yani.

SALİH USAR (Devamla) - Danimarka 1984 fiyatlarıyla 11,290 Dolar, Finlandiya 1984 fiyatlarıyla 10,870 Dolar...

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Biraz da Doğuya geç.

SALİH USAR (Devamla) - Fransa 1984 fiyatlarıyla 9,880 Dolar...

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Biraz da Doğudan bahset.

SALİH USAR (Devamla) - Hollanda...

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Biz Doğuda mıyız yani?

SALİH USAR (Devamla) - Gelişmiş kapitalist ülkeler dedi Ergün arkadaşım dün.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Neşil? Gelişmiş...

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biz az geliştik. Az gelişmiş olduğumuzu kabul etmiyorsunuz?

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Yani Doğu...

SALİH USAR (Devamla) - Fransa 9,880 Dolar. Dinleyin efendim, dinleyin.

MAHMET BAYRAM (Devamla) - Yani Doğu tamamen geridir midir yahu?

SALİH USAR (Devamla) - İsveç 1984 fiyatıyla 11,880 Dolar.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Romanya, Macaristan, Rusya'yı bırak.

SALİH USAR (Devamla) - İsviçre 16,150 Dolar, Japonya 10,460 Dolar, Kanada 13,240 Dolar, Norveç 13,790 Dolar, Federal Almanya 11,100 Dolar, bizde 1000 Doların biraz üstünde ve 1980 fiyatlarıyla Güney'de ücretlilerin milli gelirden aldıkları pay, kişi başına 1980 fiyatlarıyla 2,877 Kıbrıs Lirasıdır. 1980 fiyatlarıyla Güney'de ücretlilerin milli gelirden aldıkları payın kişi başına düşen miktarı 2,877 Kıbrıs Lirasıdır ki, cari fiyatlarla ve Dolara çevirdiğimiz zaman bu rakamın 6000 Doları çoktan aştığını görmemiz mümkündür. Onun için kalkıp kendi başarısızlığınızı başka ülkeleri başarısız göstermekle örtmeye çalışmayın. Göreceksiniz ve bizim durumumuzu da göreceksiniz ve bu ülkenin, bu toplumun daha bir gelişmesini sağlamak için de, gerekli ciddi plânları ortaya koymanız gerekir. Bizim bu Plân ile ilgili parti olarak eleştirilerimiz, üç konuşmacı olarak bu çerçevededir. Sözkonusu Plâna bizim parti olarak oy vermemiz mümkün değildir. Ret oyu kullanacağız. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Salih Usar.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Bunu söylemek için bu kadar uzun konuşulur mu?

SALİH USAR (Devamla) - Plân olmadığını söyledik.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; söz sırası Sayın Ziya Rızki'dadır. Buyurun Sayın Ziya Rızki.

ZIYA RIZKI (Girne) - Sayın Başkan, değerli milletvekili kardeşlerim; bugün eleştiri konusu olan ve partimiz tarafından ciddi bir şekilde ele alınan İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı hakikaten üzerinde durulmaya değer ve ciddi şekilde görüşülmeye değer bir husustur. Bir memlekette plân ve kalkınmalar çeşitli sektörlerde ayrı ayrı düzenlenirken, memleketlerin şeklini, yaşayan insanların yaşam düzeylerini, sosyal yaşamlarındaki gelişme, sanayi, ticaret ve kültür alanlarındaki başarı ve başarısızlıkları bu tür plânlarda

tespit edilerek düzenlenmektedir ve bu her memlekette, her Meclise sahip demokratik düzen içerisinde yaşayan toplumlarda vakidir, meclislerinde tartışılmaktadır. Bizim memleketimizde çok iyi bilindiği gibi, Birinci Beş Yıllık bir plân hazırlanmıştı. Daha sonra plânsız bir devre ve şimdi İkinci Beş Yıllık Plân önümüzdedir. Erdal Süreç arkadaşım, parti namına genel hatlar üzerinde partimizin düşünce ve tutumunu ortaya koymuş ve eleştirilerini yapmıştı. Ben birçok hususları tekrarlamak değil, bazı boşlukları bularak, bazı sektörlerdeki ilke ve hedeflere temas ederek, iktidarda bulunan arkadaşlarımla dikkatini bu hususlara çekmek isteyeceğim.

Esas olarak beş yıllık plânlarda yazılanlar değil, tatbikat sahasındaki başarılı çalışmalar önemlidir. Ancak biz, geçmiş Beş Yıllık Plân ve değişik zamanlarda düzenlenen plânlardan gördüğümüze göre başarılı sonuçlar alınmamış ve bu Plânda da onlara atıf yapılarak bunların devamı üzerinde durulmaktadır.

Değerli kardeşlerim; eğer iskân sektörüne bir göz atacak olursak, ilke ve politikalar bölümünde ilk dikkatimizi çekecek ne husustur? "Eşdeğer uygulamaları yasal olarak saptanan norm ve esaslar çerçevesinde süratle yapılacaktır." Çok güzel hazırlanmış, ümit verici bir deyim. Ancak, hakikaten Güneyden gelen binlerce insana azap verici, düşündürücü ve sinirletici bir havadır. Hiç daha başka bir şekilde bu mitalâa edilemez. 1974 Barış Harekâtından sonra evini, barkını, tarlasını ve bütün mülklerini geride bırakan insanlar, bugün 1987 yılında acaba ne durumdadır? Bu başarı daha önceki plânlarda da aynen konduğu dikkate alınırca, bugün nereye geldik ve nereye gidiyoruz hususunu burada deşmek lâzım. Burada tartışmak lâzım ve burada sorumlu arkadaşlarımızın sorumluluğunu, sorumluluğunun hesabını sormak lâzım. Yine aynı bölümde 33,287 dosya değerlendirilmiş deniliyor. 33,287 dosya bu sınıf insanın dosyası değerlendirilmiş deniliyor. Ve 73,000, 1983 senesinde 73,000. 73 daha doğrusu bin değil, 73 olan tasarruf belgeleri bugün 8,332'ye ulaşmıştır deniliyor,

yine bizim bu Beş Yıllık Kalkınma Plânımızda. Ve Anayasamızın öngördüğü zaman içerisinde bize müjdeliyor arkadaşlarımız herşey hallolunacaktı. Bütün hak sahipleri Anayasamız 1990'a kadar bir müsaade vermektedir, bu devre içerisinde herşey hallolunacaktır deniliyor.

Değerli kardeşlerim; eyet Sayın Hükümet temsilcileri, bize 8,331 tasarruf belgesi verildiğini söylüyor ama, kaç hak sahibinin tasarruf belgesi almadığından bahsetmiyor. Bu çok önemlidir. İnsan verilen birşeyi kesin olarak ortaya koyarsa, bu verilmeyen tasarruf belgelerinin de rakamını ortaya koymak mecburiyetindedir. Ancak bu gibi ciddi belgelerde bu rakamlar ortaya çıktığında tam bir değerlendirme yapılabilir. 1983 yılında 73 tasarruf belgesi verildi. 1983 yılında. Bugün ise 1987 yılında 8,331 tasarruf belgesi verildi deniliyor. Acaba biz bu dosyaları birer hak sahibi olarak kabul etsek, 33,287 hak sahibinden 8000'ine mi tasarruf belgesi verildi düşüncesine varırsak, yanlış mı burada bir hesaplama yaparız? Bunu sayın sözcü ve temsilci arkadaşlardan bunun izahını isteyeceğiz. Çünkü burada 33,287 dosyanın değerlendirildiği ifade ediliyor. Bu bizim Beş Yıllık Plânımızda ve arkadaşlarımızın hazırladığı bu Plânda. Ancak, tasarruf belgesi ne demektir? Tasarruf belgesi bir insana mülkünü ifade etmek demektir. Demek oluyor ki 33,287 müracaat eden insandan ancak on üç sene içerisinde 8,331 kişiye tasarruf belgesi ve mülk hakkı verilmiştir. Bu çok acı...

İSKAN BAKANI ONAY FADIL DEMİRCİLER (Yerinden) -
8331 değil onlar.

ZIYA RIZKI (Devamla) - Çok acı bir gerçek olarak ortaya çıkmaktadır ve Sayın Bakanımız sırası geldiğinde bu hususa temas edip, bizi aydınlatması lâzımdı. Ancak, değerli kardeşlerim! bu kürsülerden muhalefetteki arkadaşlar saatlerce bu eşdeğer konusunu ele almışlardır. Hatta gündemde bir genel görüşme istemi vardır. Devam ediyor bu istem. Hâlâ daha karara varılmamıştır. Geçen sene yine aynı şekilde Nisan ayında aynı konu bu Meclise getirilmiştir ve istenmiştir bir genel görüşme yapılsın. Maalesef geçen sene reddedilmiş, bu sene de yine reddedilebilir, bundan ümitli değiliz. Ancak şunu açık olarak eşdeğer konusuna temas ederken bildirmem icap eder ki, bugünkü dağıtım bu Plânda izah edildiği gibi, yasaların emrettiği, yasalara uygun olarak yapılmıyor. Eşdeğer dağıtımı bugün yasalara, Eşdeğer Mal Yasasının hükümlerine uygun olarak yapılmıyor. Geçen konuşmamda bu konuda bazı isimler ve adresler vermiştim. Maalesef bunların cevabı bugüne kadar verilmedi. Neydi istediğimiz İskân Bakanlığından? Neydi öğrenmek istediğimiz İskân Bakanlığından? Dedik ki Girne'de Hürriyet Caddesinde birçok dükkânlar para karşılığında, hava parası verilerek orada meskûn insanlar evlerine geliyor ve ondan sonra da İskânla pazarlık yapılarak bu yerlerin kesin tasarrufları alınıyor. Bu yasal değil dedik. Bu dükkânların eğer boşalacaksa, bu Hürriyet Caddesinde ve bu Girne'de kırk dükkân kadar olmuştur bugüne kadar, bunların bütün hak sahiplerine ilân edilerek, hak sahipleri tarafından bir müracaat neticesi bazılarında bu gibilerin verilmesi icap ettiğini söyledik. Bizi dinleyen olmadı değerli arkadaşlarım, bize cevap veren de olmadı.

Eşdeğer konusu önemli bir konudur. Biz de Güneyden geldik. Bunun acısını malı olup da kaybeden insanlar bilir. Bunun acısını apartmanları olup da kira alan insanlar bilmez. Dükkânları olup da hiç bu Barış Harekâtında en ufak bir zarara uğramamış insanlar bunun acısını bilmez arkadaşlar. Bunun acısını bilenler bir ömür boyu bir mülke sahip çıkan ve buraya 13 seneden beri mülküne sahip çıkmayan insanlar bu acıyı çeker ve çekmekte de haklıdırlar ve bunların bir çoğu aramızda değil değerli kardeşlerim. Birçokları milyonlar değerinde, Kıbrıs Parası milyonlar değerinde mülklerini Güneyde bıraktılar, geldiler, öldüler ve mallarını alıp evlatlarına devredemediler. Bu acı durum vardır bu 13 sene içerisinde. Onun için Beş Yıllık Kalkınma Plânlarına çok çekici, çok ümit verici birtakım sözler sıralanabilir. Ancak bunların tatbikat sahasındaki durumu nedir? Bizim temennimiz; bu kısa kalan devirde, bu Anayasanın müsaade ettiği, bu gelecek birkaç sene içerisinde bütün Güneyden gelen insanımızın mallarına sahip çıkması, ancak evlerini, dükkânlarını bırakıp da yarın gelin işte bu tarla var, bu ağaç var, bu harup var, bu zeytin var diyerek bu insanları bu duruma düşürmesin Hükümet temsilcileri ve erkânı. Bugün acaba Güneyden gelen bütün insanlar aynı acıyı çektiler mi? Bu soru çok önemlidir. Güneyden gelen Güneyli insanımızın hepsi aynı acıyı çekti mi? Bir sıra tahtında benim sıram bugün gelecek, ben malımı alacağım diye bir sıra ile mülke sahip çıktılar mı? Hayır. Geliniz Sayın Bakanımızdan açıklamasını isteyeceğim, konuşmasında Girne Ulusal Birlik Partisinin ilçe başkanları, Girne'de bakan emeklileri, Girne'de Belediye Başkanı, Ulusal Birlik Partisinin Belediye Başkanı ve Girne'de Ulusal Birlik Partisine dahil birçok idareciler acaba ne aldılar? Ve ölüp giden insanlar ki onların isimlerini de biz burada saymak cesaretine sahibiz, onlar ne aldı?

Kardeşlerim; hiçbir adalete dayanmayan dağıtım yapılmıştır. Bazı kişilere 6, 7, 8 yerlerde mülkler dağıtılmıştır. Tutun limandan, gidin Çatakköy ovalarına, gelin Girne'de dükkânlara, bankalara hep bunlardan payını almış insanlar vardır. Bunu inkâr etmeyelim. İngiliz Bankasını alıp klinik alan, birtakım yerlerde ev yerleri alan, Rocks Otel yanlarında Belediyelerin otopark diye kullandıkları yerleri paylaşanlar vardır ve biz bunu herkesin böyle bu sözleri söylerken, herkesin

fikrini karıştırmak, herkese huzursuzluk yaratmak için söylemiyoruz. Çünkü, bizim de içimiz yanar. Biz bunu kendi içimizde hissettik ve bunu çok iyi biliriz, yakınlarımızda hissettik, dostlarımızda hissettik. Yaşlı, politika yapmayan, politik gelişmelerde rol almayan insanların ızdırabını yakından takip ederek bunu hissettik. Onun için bu Kalkınma Planlarına yazılar yazılırken hissedilmeli, ne yazıldığı çok iyi bilinmelidir. Eşdeğer meselesine temas etmişken, bu planda bize Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ne kadar puan karşılığı mülk vardır? Ne kadar puan vardır halen hak sahiplerinin tasarrufunda? Binlerce mücahidi üç ay koşturttuk dairelere ve binlerce mücahit giddiler, kayıt yaptırıldılar, hak kazanmak için, puan kazanmak için. Bu binlerce mücahidin kazanabileceği puanlar nedir ve bütün bu puan tutarı karşılığında ne mallar vardır? Bunlar acaba hesaplandı mı ve neden hesaplandıysa bu ileri Kalkınma Planımıza konmadı? Yalnız, bu kadar dosyamız var, bu kadar tasarruf belgesi verdik. İki sene bir zamanımız var, Anayasa bize bu zamanı tanıyor. Hiç merak etmeyin, biz size her şeyi, bütün mal sahiplerine vereceğiz. Bu çok eksik bir bilgidir. Biz bekliyorduk, bu Beş Yıllık Kalkınma Planında Türkiye'den bu kadar insan geldi, bunlar bu kadar puan karşılığında yer tutacak, bu kadar bin mücahit vardır, bunlara biz kabul ettik puan verelim, bunların puanları bu kadar milyon olacak, Bu kadar mevcut hak sahibinde şu kadar milyon puan vardır, hep bunlar ortaya çıkacak ve ancak bunlar ortaya çıktığında bizi ilerisi için, adaletli bir işlem yapılacağı düşüncesi bizde hakim olabilecekti. Aksi takdirde, bu hiç izahat verilmeden, Beş Yıllık Kalkınma Planına konan izahat hiçbir mana bence şahsımca ve partimce ifade etmemektedir.

Değerli kardeşlerim; Kalkınma Planı yine diyoruz, eski kalkınma planlarını didik didik ettik, okuduk. Geçen defa verilen vaadler, hedefler, ilkeler, hep tetkik ettik onları, gördük ki bazı hareketler yerinde saymaktadır. Bir Kalkınma Planının değeri geçmişe bağlanarak ileriye doğru gitmesi ve yükselmesidir. Aksi takdirde her Beş Yıllık Kalkınma Planımızda bazı ilke ve hedefleri koyar ve o ilke ve hedeflere ulaşmazsak ve o vaadlerimizi yerine getirmesek, bu tür kalkınma planlarının toplumumuza yararlı olabileceği kanaati hiçbir iyi düşünen, iyi hesaplayan, iyi okuyan insan tarafından kabul edilmez.

Alalım, İskan konusunda eşdeğere değindik. Alalım belediyeleri. Hatırlar mısınız belediyeler hakkında geğmiş Kalkınma Planlarında neler söylenmezdi. İmar Yasaları, İmar Planları, Master Planlar bütün belediyeler hakkında neler söylenmezdi. Belediyeler Yasasını değiştirerek, belediyelere halka hizmet götüürücü bir yasa çıkarmak. Kaç senedir? Bu bizim 9 senelik Belediye Başkanlığı zamanımızdan başlamıştır, bunlar 10 sene evvel başlamıştır, birtakım planlar ortaya çıkmıştır, Meclislerden geğmiştir, ancak ne oldu? Bir Belediyeler(Değişiklik) Yasası bugüne kadar gelip bu Meclisten geçti mi? Belediyeler (Değişiklik) Yasası geri çekildi bundan iki sene önce ve bir defa daha geri getirilmedi. Neydi o Belediyeler(Değişiklik) Yasasında istenilen? Belediyeleri daha iyi çalıştırmak, topluma belediyelerin en iyi hizmeti götürebilmeleriydi. Belediyelerin gelirleri üzerine, belediyelerin idari hakları üzerine birtakım gelişmeler sözkonusuydu ve bu bizim Hükümette olduğumuz zaman, hazırlanıp, komisyonlara kadar iletilmiş ve daha sonra geri çekilmiştir. Bugün bu Beş Yıllık Kalkınma Planında bu hususlar hakkında hiçbir garanti ve hiçbir vaad yoktur. Yine eşdeğerde olduğu gibi bazı sözler burada mevcuttur. "İmar kontrol çalışmalarında merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasında yetki dağılımı açıkça belirlenerek yasal bir çerçeveye oturulacaktır". Bu 10 sene evvel de aynı şekilde konmuştu "Oturulacaktır".

İBRAHİM KORELİ(Lefkoşa)(Yerinden)-"Oturulacaktır".

ZİYA RIZKI (Devamla)- "Oturulacaktır".

ENVER EMİN(Lefkoşa)(Yerinden)"Oturacaktır".

ZİYA RIZKI (Devamla)- O şekilde yazıldı, biz de öyle okuyoruz.

Efendim; bu 10 sene evvel de aynı şekilde yazılmıştı. Peki biz soruyoruz ilgili Bakanımızdan. Niye bu kadar sene geçtiği halde Belediyeler (Değişiklik) Yasası, belediyelere daha iyi hizmet verme şansı verilmedi? Ve binlerce vatandaşımız kentlerde bu hizmetlerden mahrum oldu? Biz bunu soruyoruz. Niye? Şimdi yine ileriye dönük bir vaad.

Geçmişte niye yapılmadı? Peki niye Girne, Gazi Magusa, Lefke, Yeni İskele, Güzelyurt, Master Planları hazırlanmadı? 13 senedir Soruyorum. Rica ederim, burada herhangi bir arkadaşına hakaret mahiyetinde konuşmuyorum. Soruyorum, olaylar, yaşadığımız günler, gördüğümüz, karşımıza çıkan problemlerdir bunlar. Niye 13 sene içerisinde ihmal edilerek bu kasabalar, bu kentler planlı bir şekilde gelişmeye açılmamıştır? Ve ne oldu değerli arkadaşlarım; gidiniz Girne'ye, bugün Girne'de eski eserler yıkılıyor. Bunlar fotoğrafları ile basında takdim edildi halka ve ilgililere bildirildi. Fotoğrafları ile, çekilen fotoğraflarla, bugün Girne'de. Girne'de oto-parklar birtakım insanlara mülk olarak verildi ve bir beton yığını haline geldi Girne. Yeşil sahalar yok, oto-park kalmadı. Birtakım plansız kent gelişmesi doğrudan doğruya devam ediyor. Neden? Çünkü bir master plan ortaya çıkmadı. Bir master plan ortaya çıksa, bir yasa burada, bir imar yasası geçmiş olsa hiçbirinin hakkı olmayacaktı istediği yerden, istediği kişilere mal kesip versin.

Değerli arkadaşlarım; işte gerek belediyelerimizle ilgili gerek kentlerimizin planlı bir şekilde gelişmesi hususunda geçmişteki hükümet karakterinin ileride ne dereceye kadar değişeceği büyük bir şüphe içerisinde karşılanmaktadır. Çünkü bu işler bu geçen zaman içerisinde çok iyi yapılabilirdi.

Yine Kalkınma Planımızın sosyal güvence sektörüne bir göz atarsak; yine bazı ümit verici, bazı insanlara cesaret verici yazılar okuruz. Bugün yüz bin insanımızın aile olarak ilgilendiren bir sosyal sigorta vardır. Sosyal sigorta ne demektir? Sosyal sigorta üç taraflı katkı ile insanımıza hastalığında, yaşlılığında, sakatlığında el uzatacak, yani yardım edecek bir fondur Sosyal Sigorta Fonu. Daha önceki arkadaşım da bu konuya biraz temas etti. Ben biraz daha deşeyim.

Sosyal sigorta çok önemli, sosyal güvence dünya insanlığı içerisinde yerini almış, kabul edilmiş bir sektördür, bir kuruluştur, bir çalışan insanlara yardım eden ve en büyük katkıda bulunan bir taraftır sosyal sigorta. Ne oluyor Sosyal Sigorta'da bugün. Bugün Sosyal Sigorta'da Sosyal Sigorta Yasası diyor ki, çalışan vatandaş bir prim ödeyecek. Hem de ne kadar?

Ayda 8,000'den 20,000'e kadar, ayda. İyi dinleyin arkadaşlar. Her çalışan vatandaş bugün 8,000'den 20,000'e liraya kadar o prim ödeyecek. İşveren de ödeyecek, bir de devlet ödeyecek. Bir devlet meselesini konuşuyoruz burada. Burada bir hükümet meselesini konuşuyoruz. Burada Hükümetin hazırladığı ve bize sunduğu bir kalkınma planını konuşuyoruz burada. Devlet karakterini ortaya koymak lazım. Bu toplantılarda, bu Meclislerde birbirimizin karakterini ortaya koymamız lazım. Partilerimizin karakterini, düşüncesini, iktidarda olan partilerin ve Hükümetin düşüncesini ortaya koymak lazım.

Değerli arkadaşlarım; Sosyal Sigorta'ya bugün Hükümetin yasal borcu olan, her ay ödemesi icap eden primi birike birike son 13 senede 6,000,000,000 geçmiştir. 6,000,000,000. Hani var mı burada bu?

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Faiz kayıpları ile 10,000,000,000 geçti.

ZİYA RIZKI(Devamla)-Faiz kayıplarıyla, faizler de hesaplanacak olursa 10,000,000,000 - 15,000,000,000 seviyesine yükselmektedir Sosyal sigortanın Devlet katkısı ve devlet katkısı çalışan insanların, memurlarımızın, işçilerimizin, birtakım fakir insanların yalvarması ile yapılacak katkı değildir. Bu katkı yasal bir katkıdır. Sosyal sigortalar Türk Sosyal Sigortalar Yasasının öngördüğü bir mecburiyettir. Peki, bu yasal mecburiyeti yerine getirmeyen bir hükümet nasıl bahsedebilir Sosyal Sigortadan? Nasıl bahsedebilir çalışan insanların huzurundan. Nasıl bahsedebilir sosyal güvenlikten? Nasıl bahsedebilir bu insanları refah ve saadete ulaştıracağından hakkı yoktur. Hakkı olabilmesi için ilk önce yasal mecburiyetlerini yerine getirmesi lazım ve ondan sonra konuşmalı. Buraya çıkıp da Sosyal sigortadan emekçiden, işçiden, birtakım hususlardan konuşma hakkı yoktur bugün Hükümetin. Çünkü kendisi yasaların emrettiği en önemli, çalışan insanlar için en önemli olan bir hususu yerine getirmemiştir. Peki Hükümet yerine getirirse ne olur? Eger Hükümet bu yasal mecburiyetini yerine getirmiş olsa bugün benim sokakta olan ihtiyarım, emekli olan işçim 25 sene prim ödeyen işçim, 60,000 lira değil, 200,000 bin lira alacaktı. Bunu iyi dinleyiniz, iyi hafızalarınıza yerleştiriniz. Bugün 25 sene prim ödeyen, her ay aylığında, ücretinden

kesilen, bu prim ödeyen insanlar bugün 60,000-70,000 lira değil, 200,000 lira alacaktı. Ne oluyor? Hükümet elini emekçinin işçinin memurun cebine koymuş ve ondan para alıyor. Para alıyor değerli kardeşlerim. Elini uzatmış cebinden, cebinde olan parayı alıyor. Çünkü bir insan 70,000 lira yerine bugün 200,000 lira alacaksa ve bugün 70,000 lira almaya devam ediyorsa, bu bizim basit değişimimizle bir hırsızlıktır. Bunu Hükümetin yapmaması icap ederdi. Onun için burada Sosyal sigortalardan bahsediliyor, işçi sağlığından bahsediliyor ve en önemlisi arkadaşlarım, en önemlisi sosyal sigorta fonlarının verimli, kârlı ve kalkınma amaçlarına uygun olanlarda değerlendirilmesi için gerekli mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır. Bakınız; sosyal sigorta fonları verimli olacak. Nasıl olacak verimli? Sen 6-7 milyar ordaki fona koymazsan? Soruyorum ilgililere. Nasıl olacak bu verim? Sen görevini yapmazsan, sen üçte bir katkıyı koymazsan, nasıl verimli olacak bu? Onun için değerli kardeşlerim, ben bu konuda yine birçok endişeler içerisindeyim. Bu Kalkınma Planında yazılan bu yazılar ve bu ifadeler, hakikaten ciddi bir şekilde geliştirilecek ifadeler değildir. Çünkü aynaya bakın, yüzünüzü görün. Planlı devrelere ve plânsız devrelere bakın, Hükümeti görün. Bu odur. Aynaya baktığımız gibi Hükümeti de böyle görüyoruz. Karakterini, çünkü icraatın, bir hükümetin icraatına bakmazsanız, bir hükümetin çalışmalarını takip etmezseniz, bu memlekette halkın kayıpları, halkın çektiği birtakım eziyet ve karşılaştıkları problemleri değerlendiremezseniz, hükümeti iyi tanımış olamazsınız. Onun için bunları biz açık kalplilikle ve hiçbir yalan katmadan ve arkadaşlarımızı da bir arkadaş kabul ederek kendilerine açık açık böyle konuşacağız, anlatacağız, onlar bizden faydalansın. Bizden çok faydalanabilirler. Muhalefet geldi. konuştu, kaldırın ellerinizi tamam, dinlemeyin geçsin. Değil arkadaşlar. Muhalefette de ciddi konuşmalar var. Muhalefette de yasaların yanında birtakım iddialar var. Muhalefette birtakım Anayasaya uygun öneriler var. Bunlardan faydalanın. Biz sigorta deriz, yalan mı? Biz eşdeğer deriz, yalan mı? 13 sene sen beni, geleceğim, benim eşdeğerde kaybım nedir düşündün mü? Düşünmüyorsun, yalnız geliyorsun iki satırla İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planımıza tamamdır, yasalara uygun dağıtım devam ediyor, efendim bu iki sene içerisinde de her vatandaş malına sahip çıkacak. Ya soruyorum. Bazıları sahip çıktı değerli arkadaşlarım bundan 6 sene evvel. Bazıları bugüne kadar sahip çıkmadı. Bunların tazminat kayıpları nedir? Bunların daha önce gelir kayıpları nedir? Bunlar hep gündeme gelmeliydi ve bu Kalkınma Planında sözkonusu edilmeliydi.

Şimdi efendim, yine Kalkınma Planı ile ilgili şatafatlı sözler, bizim Hükümetimiz o en zayıf, o ağlayan, o geçinemeyen fakiri de düşünürmüş. Ne güzel, buraya koydular. Sosyal yardım veririz, daha ne isterler? Bir sosyal yardım ve devam edeceğiz sosyal yardıma diyor bu arkadaşlar. Sosyal yardım. Yine Kalkınma Planında sosyal yardımdan ve yaşlı, bakıcısı olmayan fakir insanları elinden tutacağını Hükümetin ve bir yere götüreceğini bize izah etmektedir burada, yazdığı bir ifade ile.

Değerli kardeşlerin; biz bu Mecliste isim çıkardık. Hep yaşlılar için konuşuruz. İnsanlık tarafımız biraz fazladır galiba bazılarında, biraz da moralleri bozuluyor bazı arkadaşlarımızın. Hep yaşlılar. Ne yapalım? Hepimiz yaşlı olacağız. Bazı tanıdıklarımız geçimini sağlayamayacak, bazı ailelere sahip çıkamayacak, yalnız kalmış insanlar bu toplumda yaşayacak. Biz onlar için birkaç söz söyleriz ve deriz ki 30.000 lira ile, 20.000 lira ile bir yaşlı, fakir adam yaşamaz dedik. Geçen gündem dışı konuşmamızda bunu hepimize anlattık, izah ettik. Dedik, bazı arkadaşların Girne'ye gelip de bir balık restoranında yemek yedikleri parada değil 20,000 lira. Dedik, bazılarını gördük Girne'de bir gecede 60,000-70,000 lira verdikleri oldu. Helalleridir, kazanırlar, alın terleri ile, maaşlarından kazanarak, giderler yerler aileleri ile ahbabları ile. Biz buna göz koymuyoruz. Niye giderler demiyoruz. Ancak bir gecede sarfettiğimiz bir parayı bir fukaraya bir ayda vermezsek Allah bizi affetmez. Eğer bazı dini inançları da güçlü ise, dini inançlarına da hitap edeyim, Allah bizi affetmez arkadaşlar. 20,000 lira bir fukaraya vereceksin bir ay yiyecek içecek, elbise alacak, ayakkabı alacak, kahve içecek, sigara alacak, sigara 1,000 lira paketi bugün. Nasıl yaşayacak? Ya vermeyelim, diyelim biz fukaramızla ilgili değiliz arkadaşlar. Biz fukara yükünü omuzumuza alamayız diyeceğiz veya eğer fukarayı, yoksulu, fukara yoksul olarak kabul edeceksek efendi gibi, insan gibi davranacağız ve bu adama en azından yaşayabileceği bir miktarı vereceğiz. Yüz altmış küsur milyanın içerisinde bir milyar daha olsun buluruz yine.

Buluruz bir yolunu. Türkiye'den borçlanırsınız, daha başka taraftan borçlanırsınız. Birtakım gezilere buluyoruz, birtakım kokteyllere buluyoruz, birtakım eğlencelere buluyoruz, masraflar yapıyoruz, arabalar alıyoruz. Hükümet mekanizmasından niye bir milyar daha ilave etmeyelim ve bu fakir fukarının da yüzü gülmesin? İşte burada da aldatıcıdır. Burada yoksullarla ilgili burada kullanılan ifade tamamıyla aldatıcıdır. Çünkü geçmiş yıllarda devamlı surette biz bunu bastırduğumuz halde, devamlı surette bu konuyu Meclise getirdiğimiz halde bizi biri dikkate almadı ve nedir arkadaşlar? Bu 4615 bütün bu 160,000-180,000, 'lik nüfusta 4,615 böyle muhtaç insanımız var. Biz de eğer Hükümet kifayetsiz bir katkıda bulunmak istemiyorsa bize de müracaat etsin biz de yardım edelim. Her zaman hazırız. Yani bir miktar yardım icap ederse dıştan da, biz de yardım ederiz. Ancak bu insanları mahkûm etmeyelim. Bu insanları hastalığa, ızdıraba ve ölüme mahkûm etmeyelim arkadaşlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben bütün sektörlerle temas etmeyeceğim. Zaten Erdal Süreç arkadaşımız genelde partimizin politikasını, her sektör için ortaya koymuş, düşüncelerimizi temsilen ifade etmiştir. Ben bu sektörlerde bazı hususlara temas etmeye çalıştım, düşüncelerimi ve partimin hissiyatını burada size aktardım. Benden sonra arkadaşım, Altınay arkadaşım değişik, başka sektörlerle ilgilenecek ve o sektörlerle ilgili partimizin düşüncelerini diğer bizi temsil eden genel sekreterimizin düşüncesi paralelinde temsili konuşması ile devam edecektir.

Sözlerime son vermeden, çok önemli ve halkımızın büyük bir bölümünü ilgilendiren bu konuları ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planımızda söz edilen bu konuları Hükümetin dikkate alması ve Planı gerçekleştirirken, bizim ifadelerimizin daima kulaklarında çınlaması şarttır. Eğer bunu yapamazlarsa, eğer geçmiş yıllardaki gibi bu kalkınma planları hazırlanır, Meclisimizden onaylanır, geçer ve yine meseleler, birtakım problemler, halkımızın ızdırapları yerli yerinde kalırsa, bu İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planının bu topluma hiçbir yararı olmaz ve hiçbir şekilde toplum da bu Kalkınma Planından

herhangi bir yarar bekleyemez. Bu bakımdan biz mevcut şekli ile Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak aleyhe oy kullanacağız, ret oyu kullanacağız. Haklıyız, haklıyız, yerden göğe kadar hakkımız vardır. Bunları size açık kalpliliğimizle ve burdaki iddialarımızla ispatlamış durumdayız haklılığımızı. Bu bakımdan bizim temennimiz, Hükümetin artık karakter değişmesi, düşünce değiştirmesidir ki buna da imkân yoktur. Biz ancak işçi, çalışan ve tüm emekçilere dönük, çiftçi ve küçük esnafımıza dönük eğitim sistemimizin, toplumumuzun yaratılma geliştirecek bir şekilde ancak geliştiği zaman biz bu tür kalkınma plânlarının yanında olacağız. Hepinize beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ziya Rızkı.

Söz sırası Sayın Mehmet Altınay'dadır. Buyurun Sayın Mehmet Altınay.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İkinci Beş Yıllık Plandan önce de yıllık programlar yapılmış, Birinci Beş Yıllık Plan dönemi yaşanmış, o Yıllık ve Programlarda ve yine Birinci Beş Yıllık Planda da birçok amaçlar ortaya konmuştur. Geçirdiğimiz o yıllık program dönemlerini ve Birinci Beş Yıllık Plan dönemi bugün yaşadığımız gerçekle bağdaştırmaya çalıştığımız zaman kendi mantığı içinde hazırlanmış olan o program ve beş yıllık planların dahi hükümetler tarafından bakanlıklar tarafından ciddi biçimde o çalışma ürünlerini ele almadığı ve o yıllık program ve plânlar doğrultusunda da neticeler alınmadığı görülmektedir. Şimdi de yeni bir plan hazırlanmıştır. Kendi mantığı içinde öngörülen hedeflerin ve amaçların gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini dikkatle izleyeceğiz. Çünkü geçtiğimiz plan ve yıllık program dönemlerinde üretime önem verileceği vurgulanmıştı her yıl. İstihdam buna bağlı olarak önem verileceği vurgulanmış, çalışanların birçok sorunlarının çözüleceği vurgulanmış, bankaların denetleneceği ve buna bağlı olarak ulaşım, enerji gibi bugün halâ o sorunların çözüleceği konusunda birçok iddialar yıllık program ve plânlarda yer almıştır. Şimdi yıl 1987 üretim açısından üretici sektörler açısından olumlu bir noktada olduğumuzu söylemenin kesinlikle olanağı yoktur. Eğer üretime öncelik verileceği söylenirse ve bugün birçok sanayi tesisi kapanmışsa, o zaman yazılanlara, öngörülen amaçlara önem verilmediği ancak ortaya çıkmaktadır.

Şimdi bir yaşadığımız gerçeklere göz atalım. Plan ve programlara uygun olmayan çelişkili, günü birlik kararlarla inişler çıkışlar ülke ekonomisinde yaşanmıştır. Süt fabrikası kurulmuştur. Süt üretimi paralel artacak, mevcutlar sütleri işlemeye yetmeyecek, yeni bir süt fabrikası kurulmuştur. Ama bu süt fabrikası çalışmamaktadır. Ondan önce mevcut süt fabrikaları da tam kapasite olarak çalışmamıştır. Bu bir çelişkidir. Şarap fabrikası yapılmaktadır. Büyük bir yatırım şu anda gerçekleşmektedir ama, bu şarap fabrikası kurulurken bağlar sökülmemektedir. Bir taraftan fabrika yapılır öte yandan üretici bağlarını sökmektedir. Üretime paralel yatırımlar yerine çelişkili bir durum ortaya çıkmaktadır.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sadece bu yıl 680 dönüm bağ söküldü.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Köprü Meydan fabrikası 400'e yakın işçi istihdam etmekte idi, usare fabrikası idi, konserve fabrikası idi, domates salçası yapan bir tesisti. Eğer üretime öncelik verildiği söylendiği dönemde bu fabrika kapanır, ürünümüzü işleyecek fabrika kapanır ve yerine kola fabrikası kurulursa bu bir çelişkidir.

NACİ T. USAR (Devamla) - Cinayettir, cinayet... yok çelişki.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Bugün bunun sonucu olarak ülkemizde ihracat noktasında gelen sera ürünleri ve sebze üretimi yok olurken böyle bir tesis kapanırsa ve yerine kola fabrikası kurulur, planlı bir kalkınmadan, üretime yönelik bir kalkınmadan söz etmenin olanağı kalmaz.

Narenciye paketleme tesisleri her yıl artırılmıştır, ama narenciye üretimi gerilemektedir. Bugün atıl durumda olan paketleme tesisleri mevcuttur. Bir Girne'de, limon ihracatının esas bölgesi olan Girne'de ihraç edilecek limon kalmamıştır. Bugün limon ihracatı asgari düzeye inmiştir. Narenciye gerilerken, paketleme tesisleri artırılmaktadır, bu bir çelişkidir.

Sanayide durum farklı değildir. Usare fabrikaları, az önce verdiğim örnekte Vitaora Maraş'ta ve Köprü'de kapandı, bir süre sonra yeni bir Usare fabrikası yapıldı. Yıllarca ürünler, narenciye ürünü, iskarta, sanayi tipi ürün döküldü, posa fabrikası kuruldu. Hayvan yemi üretecekti, şimdi bunu iç tüketimde kullanmıyoruz, ihracat yapıyoruz. Bu elbetteki olumlu ama bu tesis kurulurken, işte hayvan yemi bakımından bir sorunun çözüleceği söyleniyordu. Bu da kendi içinde bir çelişkidir.

Yeni yatırımlar yerine, Sanayi Holding'de fabrikalar kapanmıştır. Kireç ve alçı ocakları bir istihdam yeri olarak görülmeliydi. İnşaat sektörünün gelişme gösterdiği bu dönemde ve eski yıllarda hem döviz potansiyeli bakımından, ihracat potansiyeli bakımından, hem de içte konut üretiminde bu alanlar toprak sanayii geliştirilse o zaman bir iş alanı açılmış olurdu.

Otellerimiz var, ama turizm beklenen düzeye ulaşamadı. Buna bağlı olarak bugün acil sorun turizmde yeni otel inşası değildir, turizmde asıl sorun ulaşım. Ulaşım konusunda da uçak ve feribot alınacağı, ulaşım sorununun çözüleceği çok yıllık programlarda yazılmıştır, Hükümet programlarına alınmıştır. Yıl 1987, bu konuda da somut bir netice yoktur. Ulaşım sorununu çözmeden turizmde gelişme kaydetmenin olanağı yoktur. Kendi öğrencisini, Londra'dan kendi yurttaşlarını taşıyamayan bir devletin turizmi geliştir- mesine olanak yoktur.

(Meclis Başkanı Sayın Hakkı Atun, Başkanlık Kürsüsünü, Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Dt.Sait Güven'den devralır.)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarım üretiminde artışlardan, programlarda söz edilmiştir. Şimdi açsak o yıllık programları, seracılığın gelişeceğinden, tütün üretiminin gelişeceğinden, havuç üretiminin gelişeceğinden, hayvancılığın ve diğer üretim alanlarının gelişeceğinden bahsedilmektedir. 1987 yılında, ki bundan önce söylediğim gibi seracılıkta ihracat düzeyine ulaşılmıştır, bugün seracılıktan söz eden yoktur. Havuç üretiminden söz eden yoktur. Tütün tükenmiştir, sarıncamaktadır. Harup ve zeytinde beklenen düzeyde bir üretim gerçekleşmemektedir.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Lahmacun sanayinde ihracat olacaktır.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Patates üretimi gerilemiştir, narenciyede az önce söylediğim gibi geriye sayma başlamıştır. Hayvancılıkta ise süt üretiminde de, hayvan sayısında da gerilemeler vardır.

Enerji ve ulaşımda da bu sorunlar on yıl öncekinden farksız olmayınca, üretici sektörlerin alt yapı yatırımlarının bu dönemler içerisinde kenara itildiği ortaya çıkmaktadır. Hal böyle olunca yeni Beş Yıllık Program ile de nelerin yapılabileceği kafamızda soru işaretidir. Bu üretim alanları gerilerken istihdam olanakları da daralmış, işsizler ordusu, insanlarımızı devlet kapısına zorlamış ve devlet kadroları bu dönemler içerisinde şişirilmiştir. Büyük bir yük, üretici sektörlerimize kaynak ayırmak yerine, tüketici sektörlerimize ve devlete yüklenmiştir. Üretici sektörlerin durumu, bu dönemlerde bu aşamaya ulaşmıştır. Bunun dışında kaynaklara bir göz attığımız zaman, kaynakların öncelikli sektörlerimize yönlendirilmesi, üretici sektörlerimize yönelmesi diye bir politika şimdiye kadar ortaya çıkmamıştır. Herhalde yıllık programlarda Hükümet her gün yeni bankalar kurulmasını öngörmemiştir. Her gün yeni sigorta şirketlerinin kurulmasını öngörmemiştir ama, bugün yaşadığımız odur ki her gün yeni ticari bankalar kurulmaktadır. Her gün yeni sigorta şirketleri kurulmaktadır. Bu ticari bankaların şubeleri büyük yerleşim yerlerine, hatta köylerimize kadar ulaşmaktadır.

Sigorta şirketleri her köye kadar ulaşmıştır. Neden bankalar çoğalmaktadır? Neden sigorta şirketleri her gün çoğalmaktadır? Demek ki bankacılıkta ve sigortacılıkta çok güzel, tatlı, risksiz para vardır, kâr vardır. Ama buna karşılık üreticinin temel dayanağı olan Kooperatif Merkez Bankası her gün daha güç koşullarda üreticiye daha az imkân sunacak güçlüklerle itilmiştir. Köylerimizden başlayarak tüketim kooperatifleri bir bir kapanmıştır. Rekabet edemez duruma gelmiştir. Köy kooperatif bakkaliyeleri piyasada denge olması ve olan kooperatifler bir bir kapanmış, yerlerini yeni olanaklarla başka müesseseler doldurmuştur. Bir taraftan ticari bankalar gelişir, yeni bankalar şubeleriyle köylere kadar uzanıp Maltepe'ye, Akdoğan'a kadar köylünün kooperatiflerinin kaynaklarını da toplar iken, Kooperatif Merkez Bankası faaliyetleri daralmış, üreticiye eskisi kadar hizmet veremez duruma gelmiştir. Bu da üretim bakımından son derece olumsuz bir gelişmedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her yıllık programda bankaların kaynaklarının öncelikli sektörlerle yönlendirileceği yazılmaktadır ama, gelişmeler odur ki toplanan bütün kaynaklar yenisi eskisiyle bankaların hepsi ticarete yönlendirilmiştir. Üretici sektörüne kaynak aktarılmamıştır. Hükümet eğer iş yapmak istiyorsa en azından kendi mantığı içinde de olsa, bankaları öncelikle birinci şart bankaları denetim altına almalıdır. Bugün memleketteki bankalar aile şirketleri durumundadır ve kaynaklarını kendileri bildikleri ve istedikleri gibi kullanmaktadır. Dünyada örnekleri vardır değerli arkadaşlar. Güneyden örnek vermek gerekirse bunu bir kez daha söyledim, oradan bankaların öncelikli sektörlerle göre kredi dağılımı Merkez Bankası tebliğleriyle düzenlenmektedir. Üretici sektörüne öncelikle kaynak aktarılmaktadır. Ticaret sektörüne ise kredilerde bir limit, sınırlama vardır, tavan vardır. Bizde ise hiç bunlar yoktur. Mevcut kaynaklar bile en etkili ve üretici sektörüne aktarılmazsa nasıl kalkınma gerçekleşecektir? Kendiliğinden olan faaliyetlerin dışında hiçbir faaliyet olamaz ve eğer ister kendi programını, ister başka program olsun uygulamak için öncelikle Hükümetler bu konuya karar vermesi gerekir. Banka kaynakları Merkez Bankası tebliğleriyle yönlendirilmelidir. Yoksa eğer bugünkü gibi bankaların hissedarları aile şirketleri tarafından yönlendirilirse, bugünden daha olumsuz üretim bakımından, bir ortama girmiş olacağız.

Sigortacılık kolay para getiren, tatlı kârı olan bir alandır ama Devletin bundan payı nedir? Vergisini de alamıyor üstelik. Her gün onlar, her yılbaşı, işte yılbaşı geldi, herhalde sigorta primleri artacaktır. Sigorta şirketleri araba sigortalarını artıracaktır.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) -Devlet kendi sigorta şirketini kurmaz.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Devletin bundan payı nedir? Toplumcu Kurtuluş Partisinin düşüncesini biliyorsunuz ama, en azından Devlet bundan kendisine birşey çıkarmak zorundadır. Hem kaynak sıkıntısından şikâyet edeceksiniz, hem yatırım yapamadığınızdan, borçlanmak zorunda olduğunuzu söyleyeceksiniz ama işte orada hazır bir kaynak. Devlet bunu düşünemiyor, şirketler düşünüyor, her gün yeni bir sigorta şirketinin tabelâsı asılmaktadır, şubeleri açılmaktadır ama, bizim Devlet üç kuruşa muhtaç ve kendi ayakları üzerinde duran bir ekonomi yaratacakmış. Nasıl? Kendi elinizdeki kaynakları bile kullanamaz, aile şirketleri durumunda olan bankaların emrine bırakırsanız, bu Programda öngördüğünüz, bu Beş Yıllık Plânda öngördüğünüz hiçbir şeyi gerçekleştiremezsiniz, olan kendiliğinden olur, günü birlik kararlarla olur. Onun içindir ki özellikle Devletin dışında özel kesimde ciddi yatırımlar yoktur. Neden olsun? Tatlı para kazanmanın, risksiz olan alanların bulunduğu bir ortamda özel sektör hele kendi özgür ortamı içinde, liberal ekonomi ortamı içinde neden yatırım yapsın? Yapmadı. Geçmişte yapanlar da bir bir kapattı. Ben zaman zaman Toros örneğini vermekteyim. Toros 1974'ten önce konfeksiyon alanında Libya'ya kadar ihracat yapan bir kuruluştur. Bunun gibi üretim yapan sektörlerimiz bir bir kapattı. Ben neden işçiyle başımı ağrıtayım, diyor. Neden kısa yoldan para kazanma yolu varken. Alınız Doğan Lastik Fabrikasını. Bu müesseseleri şampuan üreten yerler bile, alınız nedir o HORSAN deterjan. Hepsi bunların ithalata girmiş, az üretim yapanlar da varsa bu politikalar süresi hepsi ithalata girecek, zaten girmektedirler. Üretim yapan kalmayacak. Yani bugünkü gidiş kendi ayakları üzerinde duran canlı, egemen bir ekonomi değil, tüketim ekonomisidir. Kendi ayakları üzerinde durmayan, durmayacak olan bir ekonomi modelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün konan amaç, kendi ayakları üzerinde duran, egemen bir devlet. Amaç bu. Herkes bunu söylüyor ama, nasıl bir amaca gideceğiz? Ve amaç yine resmi politika olarak federal bir çözümdür. Eğer bir federasyona gideceksek bunun da koşulu Güneye eşdeğer, güçlü, kendi ayakları üzerinde duran bir ekonomidir ki federal bir çözümden ayakta durabilelim. Bu açıdan meseleye baktığımızda yatırımlar ve gelişmeler Güneye yetişen bir yatırım modeli, yetişecek bir model değildir. Güneyde yapılan yatırımların oranına ve bizdeki yatırım oranına baktığımız zaman bir çok sıkıntıların ortada olduğu çıkacaktır. 1975-78 yıllarında Güneyde iki aşamalı bir plan gerçekleştirilmiştir. 1979-1981 yılında üçüncü aşaması planın gerçekleştirilmiş, 1982-1986 yıllarında dördüncü ve 1987 yılında beşinci planın sonuçları ve uygulaması tartışılmaktadır. Bize o federasyon yapacağımızı söylediğimiz Güneyle bu açıdan da çok gerilerde kalmaktayız. Önümüzdeki dönemde AET'yle ilişkiler de plânda önemli bir yer almalıydı. Bunu söylüyorum. Bizim dışımızda gelişmeler vardır. Avrupa Ekonomik Topluluğu'nda bizim dışımızda gelişmeler vardır. Bizim dışımızda olsa da kendimizi bunun dışında göremeyiz. Bir anda kendimizi bu gelişmelerin içinde bulacağız. İhracatımız ne, ithalatımız ne, o gelişmelerin içinde kendimizi görüyoruz ve bugün o anlaşmanın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne de uygulanıp uygulanmayacağı, uygulanacağı yönünde de konuşmalar yapıyoruz. Demek ki bizi bizim dışımızda yapılırsa da ilgilendiren hususları vardır ve bir gün Avrupa Ekonomik Topluluğuna üyelik de kapıya gelecektir ve önemli olan o noktaya gelmeden bizim ne gibi hazırlıklar, ne gibi çalışmalar yapacağımızdır. Sanayimiz ne şekil alacak, tarımımız ne şekil alacak? Bunları eğer şimdiden incelemeyiz, değerlendirmeyiz, tedbirlerini almazsak bu oluşumun içinde kendimizi bulabiliriz. Elimde Fort Emergency Economic Action Plan. Güneyde 1986 dönemi de kapanmış ama birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü aşamasını da inceleyen bir rapor vardır. Avrupa Ekonomik Topluluğuna ilişkin özel bölümler vardır, değerlendirmeleri vardır. Üç dönem, dört dönem de mukayeseli olarak inceleyen bir rapordur. Yeni dönem için de çalışmaları öngören bir plândır. Bunlara baktığımızda ve kendi içimizdeki çalışmalarını değerlendirdiğimizde çok daha fazla çalışmamız, hazırlık yapmamız gerektiğini görüyor ve söylüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; enerji konusunda olsun, ulaşım konusunda olsun, birtakım iddialar var. Bunlar önemli konulardır memleketimiz için, hayati konulardır. Bunları izleyeceğiz. 1988 yılında elektrik konusunda 17,000,000,000 yanılmıyorsa bir ödenek sözkonusudur. Ulaşım konusunda ise uçak ve feribot konusunun Bakanlar Kurulu gündeminde olduğunu izlemekteyim. Bunların neticelerini göreceğiz. Yalnız konuşmamı bağlarken dünya-daki gelişmelerden kendimizi soyutlayamayız değerli arkadaşlar. Adına siz liberal ekonomi diyorsunuz ama her ülkeler kendi somut koşullarına göre ister sanayisi olsun, ister tarımı olsun kendi kendini korumaktadır. Birkaç gün önceki bir gazeteden size bazı örnekler sunmak istiyorum. "Dünya ekonomisinde korumacılık başladı". Oysa bizde gündemde olan liberal ekonomi. Her türlü korumacılık önlemleri kalkacak, piyasa kuralları içinde her şey yürütülecek. Ama bugün dünya ekonomisinde korumacılık tartışılmaktadır ve diyor ki "Amerika gibi serbest ticaretin beşiği sayılan bir ülkede gümrük tarifelerinden bir duvar örülme eğilimine gidiyor. Amerika Birleşik Devletleri kendi sanayisini korumak için Japonya'ya karşı tedbirler almak için tartışmaktadır. Avrupa Ekonomik Topluluğu ülkeleri Japonya'ya karşı kendi ülkelerini korumak için birtakım önlemler almaktadır ve yine bu en gelişmiş ülkeler, kendi tarım ve hayvancılıklarını milyarları bulan dolar sübvansiyonlarla korumaktadırlar". Bu konularda Meclise özellikle çok bilgiler getirdim, aynı şeyleri tekrar etmek istemiyorum. Türkiye'de bile bize önerilen ekonomik modele rağmen Türkiye'de bile bu alanda gerileme vardır ve Türkiye'deki ara seçimlerden sonra üretici sektörler, tarıma başta yapılan yardım üç trilyona ulaşmıştır. Türkiye'de tarımsal sübvansiyonlar başlığı altında bir magazin yayınlamıştır. Başlıklarını okuyarak geçeceğim değerli arkadaşlar sadece. "Gübre sübvansiyonu, tohum, sanayi yemi, sulama, kredi, vergi muafiyeti, gümrük muafiyeti, bitkisel, hayvansal hastalık ve zararlılarla mücadele, suni ve tabii tohumlama gibi bir çok alanda tarımsal alanda sübvansiyonlar yapılmaktadır."

Bu da dikkate alınması, Güneyden örnek vermeyeyim, orada bir milyon turiste rağmen hafif sanayide olan o kadar gelişmeye rağmen, tarım ve hayvancılığa büyük destekler vardır. Oysa bizde gündemde olan tersine politikalarıdır. Bugün gündemimizdeki politika Güneydeki gerçeğe de, Türkiye'dekine de, en gelişmiş kapitalist ülkelerdeki gelişmelere de ters bir gelişmedir. Hangi açıdan bakarsa, hangi model olduğunu, uygulandığını söylersek söyleyelim, bizdeki durum dünyadaki gelişmelere aykırı bir gelişmedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; beş yıllık planlar hükümetlerin sosyal, ekonomik, siyasal, kültürel politikalarının bir yansımasıdır. Demokrasimizin, insan haklarının ve özgürlüklerimizin de yansımasıdır. Bu model için de demokrasimiz bakımından, insan hakları bakımından, özgürlüklerimiz bakımından da endişelerimiz vardır. Yaşadığımız gerçekler bu endişeleri maalesef teyit etmektedir. Demokrasi özgürlüklerin tam anlamıyla somutlandığı bir rejimdir. Demokrasi insan hakları temeli üzerine oturan bir rejimdir. Eğer ülkemizde de bu haklar bakımından tereddütler yaratılmışsa ve yaratılıyorsa kaygılarımızı belirtmek zorundayız. Anayasamıza göre ülkemizde düşünce ve anlatım özgürlüğü vardır. Yurttaşlar özgürce düşünebilir, anlatabilir, öyle olması da gerekir. Zaten insanları diğer yaratıklardan ayıran özellik de bu düşünebilmesi, konuşabilmesi, yazabilmesi. Ama artık insanlarımız düşündüğü zaman ceza gördüğüne, görebileceğine inanmakta, o baskı ve tereddüt içinde yaşamaktadır. Eğer insanımız bugün düşüncesini, iktidara karşı düşüncesini ortaya koyduğu zaman kredi alamayacağı kaygısı toprağını yitireceği kaygısı ise giremeyeceği kaygısı içinde yaşarsa ve kendi düşüncesine barikatlar, setler kurmak zorunda kalırsa ve insanımız bugün düşündüğü zaman işinden alabileceği kuşkusu içinde yaşarsa, düşünce ve anlatım özgürlüğü hakkında soru işaretleri yaratılmış olur. Bu demokrasimiz ve insan hakları bakımından ciddi ve olumsuz bir gelişmedir. Bu konuda tereddüt bile kabul edilemez. Tereddüt bile yaratma hakkımız yoktur. Bu imajı bu topluma verme hakkımız yoktur.

Geçmişte 1974 öncesinde Türk toplumu hatırlıyoruz biz o günleri, inşaatlarda konuşamaz, otobüslerde konuşamaz. Sayın Denktaş Girne limanı açıldığı zaman söyledi. Radyo-
dan dinledim. "Bu plajlara geldiğimizde konuşamazdık." diyordu. Neden? Türküz diyor. Şimdi ama insanlarımızın vicdanlarını yoklayalım, düşüncesini ortaya koyduğu zaman ceza gördüğüne inanmakta, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde konuşamaz duruma gelmişlerdir.

Siyasal haklar da önemlidir. Çok partili demokratik düzende siyasal haklar geçerlidir, insanlar partileşebilir, üye olabilir, çıkabilir partilerden ama bugün gerçek bu mudur? Yurttaş bugün korkmadan bir siyasal partinin üyesi olabilir mi? Eğer olabiliyorsa, her gün Birlik Gazetesi'nde CTF'den TKP'den, diğer partilerden, Yeni Doğu'dan hatta, istifa edip Ulusal Birlik Partisine girdiklerini neden yazmak zorunda kalıyorsunuz?

BAŞBAKAN DR.DERVIŞ ERCGLU (Yerinden) - Ortam'da çıkmaz mıydı? Ortam'da da çıkar..

MEHMET ALTINAY (Devamla) - İngiltere'de mümkün mü bir gazetede yurttaşın bir siyasal partiye girdiği yazılsın. "so what" der İngiliz. Eklidir, insan haklarıdır ne var bunda? Ne var bunda diye sorar. Ama bugün tam anlamıyla siyasal hakların varlığından söz etmek mümkün değil ve işte bu ekonomik modelle yaratılan işsizlik ve baskılar insanlarımızı bu noktaya getirmiştir. Yabancı elçiliklere gitmektedir her gün gazetelerimiz, yabancılar geziyor ve bunlara baktığında, gazete sütunlarında bunları gördüğünde demokrasimiz hakkında iyi değerlendirmeler yapmaz.

DR.DERVIŞ ERCGLU (Devamla) - En doğal hakkıdır, istifa eder, girer. Ne olacak? Bundan daha doğal ne olabilir.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Çok doğaldır.

DR.DERVIŞ EROĞLU (Devamla) - 1981 seçimlerinden önce Ortam icat etti bunları. Özker Özgür hatırlasın bakalım, 1981 seçimlerinden önce Ortam icat etti bunları.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Eğer doğal biçimde olursa istifa doğaldır. Doğal şartlarda bunlar olursa, ama doğal olmayan şartlarda, daha Yeni Doğu ortağı koalisyon bile acı acı Sayın Emin Uzun burada feryat etmektedir. Bizim üyelerimiz bile Hükümet ortağı tarafından başı altına alınıp zorlanmaktadır derse siyasal haklarda soru işareti vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sendikal hak ve özgürlükler. Bugün yurttaş, sendikacı arkadaşlarla konuşuyordum dün, sendika temsilcisi bulamıyoruz diyordu. Dün bir sendikacı arkadaş, sendika temsilcisi bulamıyoruz diyordu. Neden acaba? Bu yurttaşlar sendikacı olmaktan vazgeçtiler, yararını görmediler. Neden sendika temsilcisi bile bulmakta sendikalar bugün sıkıntıya düşüyor? Çünkü Sanayi Holding örneğini görmekteyiz. Biz de sendika temsilcisi olursak aç kalabiliriz, işimizden olabiliriz. Bu gibi kaygılar ülkemizde yaşanmaktadır. Sendikacı olmaya heveslenmemektedir. Palm Beach örneğini akıllarına getirmektedirler. Sendikal hak ve özgürlükler bakımından da baktığımızda insan haklarının parçası olan sendikal hak ve özgürlükler demokrasinin vazgeçilmez unsuru olan sendikal hak ve özgürlükler ve genelde demokrasimize baktığımızda, uygulanan modele baktığımızda kaygı ile izlemekteyiz gelişmeleri ve bu planı bütünü içinde değerlendirdiğimizde Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; arkadaşlarımızın da belirttikleri çerçevede gelişen, getirilen model ve uygulamalar demokrasimizle bağdaştırdığımızda ciddi kaygılarımız vardır ve bu değerlendirmeler ışığında Beş Yıllık Plana oy vermeyeceğimizi bir kez daha belirtir, saygılar sunarım.

BASKAN - Teşekkür ederim Sayın Altınay.

Sayın milletvekilleri; Sayın Bakan söz veriyorum son konuşmacı olarak.

EKONOMİ, TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDAL ONURHAN -

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planının gerek komisyon safhasında, Genel Kurul safhasında tartışması yapılmış, arkadaşlar gerek partileri, gerek şahısları adına görüşlerini ve eleştirilerini ortaya sunmuş bulunmaktadır. Tüm bu eleştiri ve görüşlerin sunulması sırasında üzüntü duyduğumuz birkaç hususla konuşmana başlamak isterim. Önce Etkümetin planı hazırlarken ciddiyetten uzak olduğu, verilere müdahale ettiği, istatistikleri istediği şekilde kullandığına dair cümleler sarfedilmiş ve bu şekilde planın bütünlüğü ve geçerliliği üzerinde şüpheler uyandırılmaya çalışılmıştır. Şunu belirtmek isterim ki, plan gerek Etkümet katında, gerek Devlet Planlama Örgütü katında büyük bir ciddiyetle ele alınmış, büyük bir özveriyle hazırlanmış ve Meclis Genel Kurulu'na sunulmuştur. Üzüntü duyduğumuz bir husus da planın hazırlanmasından kimsenin haberdar olmadığı, özellikle emekçi sınıfı ve katmanlarının deveye sokulmadığına dair iddiadır. Halbuki planın hazırlanması safhalarında önce her sektör için özel ihtisas komisyonları kurulmuş ve ilgili tüm kuruluşların bu komisyonda üye olarak görev almak suretiyle görüşlerini açıklamak imkânı kendilerine verilmiştir. Bu çalışmalar bittikten sonra hazırlanan plan stratejisi ve ana hedefleri yanılmıyorsa Temmuz ayının sonunda toplanan ekonomik ve sosyal konseyde ele alınmış ve bu Konseyde de yine ilgili tüm kuruluş ve sendikalar görüşlerini belirtmek fırsatını elde etmişlerdir. Bu nedenle plan çalışmalarında emekçi sınıfın ve katmanların haberi olmadan çalışmalar tamamlandı ve bir plan çıktı ortaya savını kabul etmek mümkün değildir.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Görüşlerini dinlediniz adanların yine bildiğinizi okudunuz demektir bu.

ENVER EMİN (Lefkoşa)(Yerinden) - Eğer yanlış konuşursa o ne yapSın?

ERDAL ONUREAN (Devamla) - Ayrıca bazı arkadaşlar yasak savar şekilde bu plânın ve bütçenin ve 1988 yılı programının hazırlandığını ve yayınlandığını iddia etmişlerdir. Bu herhangi bir yasak savma için yapılmamıştır, ciddiyet içinde yapılmıştır, ama herhalde kendileri muhalefette olmalarından dolayı eleştirmek mecburiyetini hissettiklerinden eleştiriler sunmuşlardır. Eleştirilerini dinlerken, önerilerini de, her konudaki önerilerini de dinlemek ve duymak isterdik.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - Ne zaman ciddiye aldınız?

ERDAL ONUREAN (Devamla) - Halbuki bazı konularda hiçbir öneri sunulmamış, sadece 1982-1986 yılı arasındaki bazı veriler ele alınmış ve eleştirilmiştir. Üzüntü duyduğumuz başka bir husus da, bu Plânın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devleti'ne ait bir plân olduğunu belirtmeyen arkadaşlarımız olduğundandır. Bazı konuşmacılar, Kıbrıs'ın kuzeyinde diye bazı ifadeler kullanarak, sanki Kıbrıs tek bir devlettir ve bu tek devletin bir plânı vardır am, bir yönetim geldi burda, kendine mahsus bir plân hazırladı ve o plânı şimdi tartışıyor diye bir hava yaratmaya çalışmışlardır.

NACI T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Çok zeki. Sayın Bakan çok zeki.

ERDAL ONUREAN (Devamla) - Bu da üzüntü duyulacak bir konudur.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Ticaret Odası'nda öyle yorumladılar?

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER(Yerinden) - Nasıl yakaladın bunu, vallahi bravo.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Nasıl yakaladı değil mi?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Vallaha bravo.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Asıl bravo.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Üzüntü duyduğumuz başka bir husus da Meclise, Meclis milletvekillerinin çoğunluğunun en azından ihanet içinde olduğunu duymak olmuştur. Sayın Usar konuşmasında, İşgücü Anlaşmasını bir ihanet olarak kabul etmiş...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Oyledir,

FADİL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Tabii ihanettir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Çok ayıp etti.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Ve bunu bu şekilde Hükümetin topluma yaptığı bir ihanet olarak lanse etmiştir.

BAŞKAN - Lütfen efendim, lütfen. Zamanımız sınırlıdır unutmayın.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Esasında kendisi de gayet iyi bilir ki imzalanan protokol Mecliste tartışılmış ve Meclisin çoğunluğu tarafından onaylanmıştır. Böylece bu protokola oy veren milletvekillerini ihanet içinde göstermek gibi demokrasi fikriyle bağdaşmayan bir husus tarafımızdan kabul edilebilir değildir.

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Yani hain dedi bize demek ister.

FADİL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Gerçeğe parmak bastı.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Arada bir de biz söyleyelim yani. Ne olacak?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yani hain dedi bize.

NACİ T. USAR (Devamla) - Siz bize her gün söylersiniz.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gerek Komisyon, gerek Genel Kurul safhasında Planın eleştirisi yapılırken Hükümetin ekonomik politikası da tabiatıyla gündeme getirilmiş ve bu gündem içinde, bu eleştiri içinde politikalar da eleştirilmiştir. Komisyonda anlatmaya çalıştığım gibi, Hükümetin bir ekonomik politikası olduğu doğrudur. Hiçbir Hükümet politikasız olarak, ekonomik bir politika ortaya koymadan, ekonomik tedbirler veya sosyal, veya kültürel tedbirler alamaz. Ancak, ortada olan husus şudur: Bir Ekonomik İşbirliği Protokolu imzalanmış, bu bir dayatmadır ve Hükümet bu dayatma altında protokolu imzalamış, protokol da bu şekilde hayata geçirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; protokollar özellikle imzayı atanlar tarafından, üzerinde mutabakat sağlanan hususlar olarak kaleme alınırlar. Hiç kimse mutabık olmadığı hususta bir protokolün altına imza atamaz ve bu da böyle olmamıştır. Bu girişten sonra, daha özel eleştiriler gündeme gelmektedir. Konuşmacılardan birkaç tanesi, yatırımlarla ilgili bazı ek bilgiler istediğini söyledi ve açığın gittikçe büyüdüğünü, nasıl hedeflediğimizi sordu.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe açıkları gayet tabii seçilen kalkınma hızıyla ilgilidir. Biz 1988-1992 yılı İkinci Kalkınma Planı için ortalama %7 bir kalkınma hızı belirledik. Bu hıza ulaşabilmek için belirli yatırımların, belirli miktarda yatırımların belirli sektörlerle yapılması gerektiğini söyledik. Bütün bu rakamlar planın içinde vardır. Ben burda rakamları tekrarlamak istemiyorum. Ancak, böyle bir kalkınma hızına ulaşabilmek için, yani belirli miktarda yatırımı yapabilmek için, gayet tabii ki bir açık sözkonusu olacaktır ve bu açık Planda da belirtildiği gibi rakamsal olarak ifade edilmiştir. Bu açığı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

olarak iç kaynaklardan karşılamak imkanımız yoktur ve bu nedenle açık, samimi bir şekilde Plana derjedilmiştir.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - O zaman nasıl yatırım yapacak Sayın Bakan, açıkla.

BAŞKAN - Amerikan bütçesi de açıktır değil mi?

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Açık olmayan herhalde bütçe yoktur efendim.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Dış ödemeler dengesindeki açık, dış ticaret açığı.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bulabildiği kadar.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muhalefete mensup arkadaşlarımızın eleştirdiği ve Ekonomik İşbirliği Protokolüyle özellikle geriye itilmeye çalışıldığı dedikleri tarım sektöründe, esasında onların söylediği gibi bir gerileme mevcut değildir. 1983 yılı gayri safi milli hasıla içindeki...

NACİ T. USAR (Devamla) - En kurak yıldır ha aldığın yıl.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Tarım sektörünün payı 1977 sabit fiyatlarına göre 512,300,000 iken 1986 yılında bu rakam 655,200,000'e çıkmıştır.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - 82'de kaçtı?

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Gene 1977 sabit fiyatlarıyla...

NACİ T. USAR (Devamla) - En kurak seneyi aldı yahu.

SALİH USAR (Devamla) - 82'de kaçtı Sayın Bakan?

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Bu dönem içinde, yıllık yani üç yıllık ortalama artış %8.5'tir. Aynı şekilde sanayi sektöründe de %7.8'lik, inşaat sektöründe %20.4'lük, ticaret ve turizm sektöründe %3.8'lik ve ulaştırma, haberleşme sektöründe 6.0'lik bir gelişme mevcuttur.

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Hangi sene Sayın Bakan?

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Biz tarım sektörünü geriletmek niyetinde olmadığımızı defakarca ifade ettik. Ama hiç kimse bunu duymak istemedi. Ama konuşmacılar biz devamlı olarak size önerilerimizi sunmaya devam edeceğiz, bundan bıkmayacağız diye de tezlerini ortaya koymaya devam etmektedirler.

Sayın milletvekilleri; hiçbir Hükümet, üzerinde önem verdiği sektörleri geriye götürmek için bir plan yapmaz. Bu mümkün değildir. Zaten rakamlar da bunun böyle olmadığını göstermektedir. Ama rakamları alıp objektif bir şekilde değerlendirmeye tabi tutmak varken, eleştiri yapabilmek için rakamlar istediğiniz gibi kullanma imkanı vardır.

Sayın başbakan çıktı ve bu plan tartışması daha yapılmaya başlanmadan evvel biz altı tane gölet inşa edeceğiz 1988 yılında dedi, bunu söyleyen yok eleştiriler arasında, komisyon gittik, su kaynakları yetersiz diyorsunuz ama ne yapacağınızı söylemiyorsunuz dediler.

NACI T. USAR (Gazi Magusa)(yerinden)- O altı göletin altı sene evvel tamamlanması lazımdı.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- Halbuki sayın başbakan karşıyaka köyündeki toplantıda gölet yapılacağını ve birinci göletin de karşıyakada olacağını söylemiştir. Ben size bir defa daha tutanaklara geçirmek bakımından da bunların ismen vereyim. Birinci gölet karşıyaka da, Ergazi, Geçitköy, Geçitkale, Tatlısu, Mersinlik ve Zeytinlik olarak yedi gölet inşaatı planlanmıştır. Ayrıca Haspolat göleti de geliştirilecektir. Bu değindigim gölet geliştirmeleri için 1988 yılında yatırım bütçesinde iki milyar Türk Lirası bir tahsisat mevcuttur. Hükümetin tarım sektörüyle ilgili olarak aldığı, geliştirici yönde aldığı başka tedbirler de vardır. Bunu da komisyondan önce açıkladık ama gene komisyonda değinilmedi. Bir defa daha söyleyelim. Tarım sektörünün gelişmesi için tarım bakanlığının onay vereceği projelerde kullanılmak üzere toplam beş milyar liralık bir fon ayrılmıştır. ve bu fon kişi başına altı milyon lira tabanlı üç yıl vadeli ve %24 faizli kullanıma açıktır.

FADIL ÇAGDA (Girne)(yerinden)- Et kombinası ne oldu sayın bakan?

İCİSLERİ, KÖY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI
TASKENT ATASAYAN (Yerinden)- Bitiyor, geçerken gördüm ben bitiyor.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- Kuraklık tazminatları ...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(yerinden)- Hayvan mı kaldı?

FADIL ÇAGDA (Devamla)- Hayvan bırakmadınız memlekette.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- kuraklık tazminatları tüzük uyarınca ödenmiş, ayrıca tüzük kapsamında olmayan bölgelere ...

FADIL ÇAGDA (Devamla)- Depo olarak kullanacaksınız orayı.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- Yılın kurak geldiği ve üretimin azaldığı gerekçesiyle ...

BASKAN - Dinleyelim efendim.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- başka kaynaklardan yine kuraklık tazminatı ödenmiştir. Tarımsal ürünlerin ihracatında ihracat teşvik primi uygulaması devam etmektedir.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(yerinden)- Narenciye

ERDAL ONURHAN (Devamla)- süt ve taze sebze bu uygulama vardır.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞELER (yerinden)- pazarı var.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- Ayrıca tarımsal üretimin pazarlanmasında darboğaz yaratılmaması için ...

NACİ T. USAR (Gazi magusa)(yerinden)- üç tane kargo uçağıyla bağlantı kurulmuştur. onu da söyle.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- bazı hususlarda sübvansiyon verilmesine devam edilmektedir. süt ürünlerinde, yemde ve ekmekte bu sübvansiyon vardır.

FADIL ÇAGDA (Girne)(yerinden)- Hiç göremiyoruz. yemde göremiyoruz sayın bakan.

AYTAÇ BESELER (Devamla)- A1 bakalım ordan bir çuval yem de gör.

FADIL ÇAGDA (Devamla)- Nerde bu sübvansiyon? Evet Allah bu sene tavuğu da dıştan aldık, alıyoruz.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- Turizm yanında gelişme olmadığı için eleştirilen bir turizm sektörü vardır.

BASKAN - Efendim, sayın bakan devam ediyor.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- Eleştiri yapmak için 1982-1986 yılı rakamlarını alıp, buraya getirip doluluk oranı %30 civarında seyretti, gelen turist sayısında fazla bir artış yok demek kolay.

SALİH USAR (Girne)(yerinden)- 30'dan 22'ye.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- Ancak 1987'nin rakamlarını sayın turizm bakanı defalarca açıklamıştır. 1986'nın rakamları da yayınlanmıştır.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(yerinden)- Naha da düştü 80'den.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- Bu iki rakamı alıp karşılaştırma yapmak ihtiyacını hiç mi hissetmedik? Ben rakamları bir defa daha söyleyim.

1986'da ilk on ayda 105,000 Türkiye uyruklu, özür dilerim, tüm yılda 105,000 TC uyruklu, 25,000 de üçüncü ülke uyruklu turist ülkemize gelmiştir.

FADIL ÇAGDA (Girne)(yerinden)- Pavulcular nerde, hangi kategoride?

ENVER EMİN (Lefkoşa)(yerinden)- Pavlucular vatandaştır.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- 1986'nın bu rakamlarına göre, 1987 rakamlarını karşılaştıracak ve bir değerlendirme yapacak olursak ortaya çok ilginç bir durum çıkmaktadır. 1987'nin ilk on ayında 120,000 TC uyruklu turist ve 31,772 tane de üçüncü ülke uyruklu turist gelmiştir. Ayrıca üzerinde çok önemle durduğumuz doluluk oranı, bunu, %25-30'lar arasında seyrediyor, hiçbir şey yapılmadı yahut ne yapılacağı söylenmedi diye söylüyorum. İlk on ayında 1987 yılının doluluk oranı %71'dir. Eğer yaz başından itibaren doluluk oranını hesaplayacak olursanız %100'e yakın olduğunu göreceksiniz. Şimdi bu rakamlar burda varken, arkadaşlar buraya gayet rahat bir hava içinde turizmde de zaten birşey yapmadınız diyor, diye çıkabiliyorlar. Bu herhalde ciddi bir eleştiri, samimi bir eleştiri değildir. Kendileri de gayet iyi bilir ki, turizm teşvik yasası 1987 yılı içinde yürürlüğe girmiştir ve 1986 sonunda bir turizm sektörünün lokomotif sektör olma çalışmaları başlatılmıştır. Şimdi bütün bu çalışmalar varken 1982'den 1986'ya hiçbir şey yapılmadı, 1987'de zaten elimizde yok, hiç bilmiyoruz; onun için konuşmaya değmez gibi bir hava içinde bunları tenkit etmek tabii o zaman çok kolay olur.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(yerinden)- 1987'de planlama mı oldu?

SALİH USAR (Girne)(yerinden)- Konaklama durumunu da söyleyin sayın Bakan.

ERDAL ONURHAN (Devamla)- Eleştirilen bir konu da sanayi sektörünün gerilediğine dair. Sanayi sektörü devamlı geriletiliyor hükümet tarafından bilinçli olarak. İşte ithalatçılar daha kolay, daha rahat mal ithal etsin ve daha fazla kar elde etsin diye.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konuda da rakamlar ortadadır. Bu rakamların hepsini komisyon çalışmalarını sırasında vermiştim ama, sanki bu rakamları hiç vermedik veya gizli rakamlardır gibi yine telâfuz edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri; bu Yüce Meclis Sanayi Yatırımları Teşvik Yasası diye bir yasa yürürlüğe koymuştur ve sanayi yatırımları bu Yasa uyarınca teşviklere bağlanmıştır. Bu teşvikler nelerdir? Bir kere bu teşvikler dört ana grupta toplanabilir ve şunlardan oluşmaktadır: Birincisi; %50'ye varan ve normal amortismanına ilâve edilebilecek olan yatırım indirimi. Yani bir yıl içinde o mali yıl içinde yaptığınız yatırımın %50'sini vergi matrahından düşebilirsiniz. Bu büyük bir teşviktir.

İkinci unsur; organize sanayi bölgelerinde veya diğer kamuya ait araziler üzerinde sanayi yatırımı yapmak isteyen veya mevcut bir binadan yararlanmak isteyen bir yatırımcı varsa, uzun vadeli ve düşük kiralarla bu olanakın kendisine sağlanmasıdır. Bunları da komisyonda söyledik.

Üçüncü unsur; makine ve teçhizatında gümrük muafiyeti varsa, gümrük vergisi varsa, bu vergiye getirilen muafiyettir ve yasal güvence altındadır.

Dördüncü unsur da; yatırım malları üzerinden herhangi bir şekilde kredilendirme sözkonusuysa bu kredinin faizinin belirli bir kısmının tüzüğe uygun olarak yatırımcıya geri iadesidir.

Şimdi bu dört ana başlık altında toplanabilecek olan Sanayi Yatırımları Teşvik Yasasında açıkça yazılı olan bu unsurlar, bu teşvikler varken ve Hükümet bu konuda yatırımların devamı için gerekli girişimleri ve gerekli onayları verirken yatırım, sanayi hususunda Hükümet geriye götürme diye özel bir politika izlemektedir diye tenkitler vardır.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sanayi Odası niye ayağa kalktı Sayın Bakan?

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Bunun gerçek olmadığı rakamlarla ortadadır.

NACI T. USAR (Devamla) - Sanayi Odası niye ayağa kalktı? Niye es geçersiniz bunları?

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Ayrıca...

BAŞKAN - Gelecek ona herhalde.

NACI T. USAR (Devamla) - Gelemeyecek efendim, gelemez.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Tenkit edilen bir husus da; sanayinin bir alt sektörü olan konfeksiyon sektöründe hiçbir gelişme yok veyahut bir gelişme var ama zaten kendiliğinden olacaktı, bu Hükümet neden teşvikler veriyor? Neden konfeksiyonu bu kadar destekliyor diye. Burada istihdam politikası güdülmesi gerektiğini savunurken, bir taraftan da sadece konfeksiyon alt sektörünün sağladığı istihdam gözardı edilmektedir. Bugün konfeksiyonda çalışan nüfus sayısı küçümsenemeyecek bir rakama ulaşmıştır. Bu rakamları bir defa daha söyleyim.

NACI T. USAR (Devamla) - Söyleyeceklerinin hepsi kapatılan Sanayi Holding işçilerinin yarısını bulmaz.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - 1984'de 1366 olan toplam istihdam bu sahada bugün 3552'ye ulaşmıştır.

BAŞKAN - Dinleyelim efendim... Dinleyelim efendim.

NACI T. USAR (Devamla) - Evlerde çalışanları da sayar yahu.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Ve bu alt sektörle istihgal eden tesis sayısı da 63'tür. Önemli başka bir husus daha var. 1984'de tesis başına ortalama 21.5 kişi çalışırken, bugün bu rakam 36'ya yükselmiştir.

NACİ T. USAR (Devamla) - Getireceğiz rakamları bizde de var bunlar.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Yani konfeksiyon alanındaki yatırım rakam olarak hem büyümekte hem de büyük bir istihdam kapısı açılmaktadır. Ama Hükümet bu sektörü iki sene destekledi diye büyük eleştirilere maruz kalmıştır. Acaba istihdam politikasını Hükümet uygun bir politika ise nasıl yapacaktı? Hepsini devlet memuru olarak mı yapacaktı? Buna da cevap veren yok. Ayrıca toplam ihracat içinde sanayi mamüllerinin payı gittikçe artmaktadır. Bütün bu rakamları yine komisyonda vermiştim, şimdi hepsini tekrarlamak istemiyorum ama, bir nerden nereye geldiğimizi göstermek bakımından 1984 yılında toplam ihracat içinde 36.7 milyon Dolar olan sanayi ürünleri 1985 yılında 46.3'e, özür dilerim bu tüm ihracattır. Tüm ihracat 1984'de 36.7 milyon Dolar iken, 1986'da 52,000,000 Dolara ulaşmıştır. Bu 1987'de de şu ana kadar yapılan ihracatın da 30,000,000 Dolar civarında olduğunu söylemek isterim. 1982'de tüm ihracatın içinde sanayi ürünleri ihracatı %18 iken, bu rakam her sene artarak, gerek rakamsal, gerek oransal olarak 1987'nin ilk yedi ayında 33.7'ye çıkmıştır. Bütün bu rakamlar sanayide reel bir gelişmenin olduğunu göstermektedir. Ancak, bazı sanayiler tabiatıyla bu çağa kendilerini uyduracak ve ona göre yenileme, tevsi yatırımlarına gidecek ve dünya konjonktürü içindeki yerini alacaktır. Uzun süre bir sanayinin sadece korunma tedbirleriyle yaşaması mümkün değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsüde bir de milli gelir tartışması açıldı. Sayın Vehbi, 10,000 Dolar limitini kalkınmışlık limiti olarak gösterdi ama ben tenzilât yapıyorum, 6000 Dolara yaklaşsanız da razıyım dedi. Bu tartışma daha sonra yine Sayın Usar tarafından yürütüldü. Ben bu konuda birşey söylemek isterim. Milli gelirin bugün çeşitli hesaplama yöntemleri vardır. Eğer standart, bilinen klasik yöntemle hesaplarsanız 10,000 Dolar çok büyük bir rakamdır. Zaten, Sayın Usar'ın verdiği rakamlardan da Batılı Avrupa Ülkelerinin bile 10,000 Dolar rakamına yaklaşmadıklarını görüyoruz. İngiltere 8,900, Belçika 8,600, o civarda. Şimdi hepsini hatırlamıyorum. Mühim olan hangi metodla hesapladığınızdır. Kuveyt'in bugün belki de 30,000 Dolar civarında fert başına düşen milli geliri vardır.

ERGUN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - 12,000 Dolar.
30,000 Dolar değil.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Burneyi Sultanlığının belki
32,000 Dolardır. Bunlar önemli rakamlar değildir. Önemli olan...

ERGUN VEHBİ (Devamla) - Önemli bizimkidir. 1500.

BAŞKAN - Dinleyelim efendim.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Ve son yıllarda önem kazan-
dığı ekonomi ve maliye uzmanlarınca kabul edilen ve OECD'nin
de 1986'dan sonra geçtiği Purchase in power parity, Satın
Alma Gücü Paritesi diye bir metodun olduğudur. Bu metod yeni
uygulanmaya başlanmıştır ve birim para ile, birim döviz ile,
o ülkede ne kadar, hangi cins maldan ne kadar alındığı esa-
sına alınabildiği, satın alınabildiği esasına dayanmaktadır.
Eğer bu rakamları yapacak olursanız, Türkiye'nin milli geli-
rinin fert başına 4000 Dolara yaklaştığını görürsünüz.
Japonya'nınki ise bugünkü rakamının altına düşmektedir.
Çünkü Japonya'da, örneğin kırmızı et tüketimi çok azdır.
O da gelişmişliğin bir simgesi olarak gösterildi arkadaşlar
tarafından.

ERGUN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Türkiye geçti
Japonya'yı demektir. Bunu söyledin, vaziyeti düzelttin.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Japonya'da kırmızı et
tüketimi çok azdır. Çünkü yerel ürettikleri yoktur ve ithalât
da bir ada oluşlarından dolayı oldukça pahalıdır.

ERGUN VEHBİ (Devamla) - Türkiye vaziyeti düzeltti.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Ama bunun yanında...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Bizde ucuzdur diye
ithal ediyoruz, değil mi?

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Protein tüketimi Japonya'da yüksek bir düzeydedir ve bu da balık ve beyaz etten sağlanmaktadır. Özellikle balıktan sağlanmaktadır. Şimdi...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Çok doğrudur. %17...

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu, dinleyelim efendim.

SALİH USAR (Devamla) - Biz niçin ithal ediyoruz Sayın Bakan?

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Şimdi bu gerçekler ortada varken, milli gelir hesaplarını eski, daha doğrusu klâsik sistemle yapılmış milli gelir hesaplarını gelişmişliğin bir çizgisi olarak göstermek yanlıştır. Bekleyelim, bu yeni sisteme göre yapılan, Avrupa'daki çalışmaları da görelim. Avrupa ülkeleri nereye geldi, biz neredeyiz, ona göre bu konuda tenkitte bulunalım.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Çağı atladık.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zamanın darlığını da gözönünde bulundurarak konuşmayı daha fazla uzatmak istemiyorum. Ancak bir husus daha var. Yine üzüntü duyduğumuz bir husus, o da şudur: Yatırımlar bütçesinde nasıl olur da ansızın enerji sahasında büyük bir yatırım rakamı gördük dedi bir arkadaşımız biraz önce.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Plânın çok üstünde.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

SALİH USAR (Devamla) - Daha Flân geçmedi.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Bu Hükümet tarafından çeşitli vesilelerle 1988 yılı içinde elektrik enerjisi konusunda kesin ve etkili bir çözüm getirilmesi için bir yatırımın başlatılacağı söylenmiştir. Nasıl olur da bu kadar yıl, toplam şu kadar yatırım yapılmışken, ansızın bir yılda bu yatırımı aşan bir yatırımın cevabı işte budur.

SALİH USAR (Devamla) - O değildir söylediğimiz.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti...

SALİH USAR (Devamla) - Siz Plâna 16 milyar koydunuz, 30 milyar yapıyorsunuz 1988'de.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Hükümetin, alt yapısı yatırımlarına özel önem atfettiğini ve bu konuda gerekli adımları atmak için bir uğraş içinde olduğunu daha önce de söylemişim, tekrar söylerim. Alt yapı yatırımlarına Hükümet büyük bir önem vermektedir ve bu yatırımları süresi içinde ve en iyi şekilde yapabilmek için elinden gelen gayreti de göstermektedir. Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler, Sayın Bakanın cevablarından sonra tamamlanmıştır. Şimdi Plânın onaylanmasına ilişkin Karar Tasarısının görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

KATİP - 24.

BAŞKAN - Etmeyenler?...

KATİP - 14.

BAŞKAN - 24'e 14 oyla kabul edilmiştir sayın milletvekilleri. Madde madde okuyunuz lütfen.

Sayın milletvekilleri; her madde ayrı ayrı oylanacaktır. Madde madde okuyunuz lütfen.

KATİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
İKİNCİ BEŞ YILLIK (1988-1992) KALKINMA PLANININ
ONAYLANMASINA İLİŞKİN KARAR TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Kararı alır:

Kısa İsim 1. Bu Karar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İkinci Beş Yıllık (1988-1992) Kalkınma Plânının Onaylanmasına ilişkin Karar olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. 2'inci madde.

KATİP-

Plânın Onayı 2. Cumhuriyet Meclisi, bu Karara Ekli İkinci Beş Yıllık (1988-1992) Kalkınma Plânını birbütün olarak onaylar.

BAŞKAN - 2'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler? Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP-

Yürütme Yetkisi 33/1976 3. Bu Karar ile onaylanan İkinci Beş Yıllık (1988-1992) Kalkınma Planını, Devlet Plânlama 42/1982 Orgütü Yasası ile Uzun Vadeli Kalkınma Plânının 47/1983 Yürürlüğü ve Bütünlüğünün Korunması Yasasında 34/1976 Öngörülen esaslar çerçevesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN- 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum. Sayın milletvekilleri; kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP-

Yürürlüğe giriş 4. Bu Karar, 1 Ocak 1988 tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN- 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşülmesi tamamlanmış ve ikinci görüşmesi sona ermiştir. Şimdi üçüncü görüşmeye geçiyoruz. Kısa ismi okuyunuz lütfen.

KATİP-

Kısa İsim 1. Bu Karar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İkinci Beş Yıllık (1988-1992) Kalkınma Planının onaylanmasına ilişkin Karar olarak isimlendirilir.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planının onaylanmasına ilişkin Karar Tasarısının oylaması İçtüzüğümüzün 155'inci maddesi gereğince açık olarak yapılacaktır ve sonuç tutanaga göre açıklanacaktır. Oylama cetvelini okuyoruz.

KATİP-

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı ile
İlgili Oylama Sonucu

<u>Kabul edenler</u>	<u>Kabul etmeyenler</u>	<u>Katılmayanlar</u>
Mustafa Adaoğlu	Ergin Abdullah	İsmail Bozkurt
Ahmet Akar	Mehmet Altınay	Hüseyin Curcioğlu
Kenan Atakol	Hüseyin Angolemlı	Alpay Durduran
Taşkent Atasayan	Mehmet Civa	Rasih Keskiner
Hakkı Atun	Fadıl Çağda	Aktan Sadık
Mehmet Bayram	Kemal Emirzade	Eşber Serakıncı
Aytaç Beştaş	İbrahim Koreli	Hasan Sarıca
Nazif Borman	Feridun Onsav	Vehbi Z. Serter
Günay Caymaz	Ozker Özgür	Atay Cafer
Salih Coşar	Ziya Rızkı	Çetin Veziroğlu
Omer Demir	Erdal Süreç	
Onay F. Demirciler	Naci T. Usar	
Enver Emin	Salih Usar	
Mustafa Erbilin	Ergün Vehbi	
Derviş Eroğlu		
Sait Güven		
Mustafa Hacıahmetoğlu		
Erbay Kanatlı		
Mustafa Karpaslı		
Olgun Paşalar		
Yüksel Tüccaroğlu		
Emin Uzun		
Tokay Varış		
Altan Yavuz		

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; açıklamadan önce bir bilgi sunmak istiyorum. Birleşimi kapatmadan önce ek sunuşlarımız var. Bu ek sunuşların en önemli maddesi New-York'tan dönmüş bulunan Dışişleri Bakanımız Sayın Atakol'un Genel Kurula bilgi verme istemidir. Onun için beş on dakikanızı daha rica edeceğiz. Konu gündemde iken ve taze iken bu arzuyu izhar etmişlerdir ve biz de ek sunuş kısmında Sayın Bakana söz vereceğiz.

MUSTAFA ADAOGLU(Gazi Magusa)(Yerinden)- Başka sunuşlarımız var Sayın Başkan.

KATİP- Sayın Başkan, 24 kabul, 14 retle kabul edilmiştir efendim.

BAŞKAN- 24 kabul...

KATİP - 24 kabul, 14 ret, çekimser yok.

BAŞKAN- 24'e 14 oyla, oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI(Devam)

Sayın milletvekilleri; ek sunuşların birinci maddesi Vakıflar İdaresinin Lefkoşa'da, yani sabahki sıraya göre 3'üncü madde, Lefkoşa'daki bir Vakıf emlakinin istibdaline ilişkin KI64/87 sayılı kararını onaylayan E(K-2) 1201/87 sayılı Bakanlar Kurulu kararının onaylanmasına ilişkin karar tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresidir. Okuyunuz lütfen.

KATIP-

Sayı:BB/13/76/22

Lefkoşa:19.11.1987

Konu: Vakıflar İdaresine ait
İstibdal muamelesi hk.

KKTC Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa

İlgi:16.11.1987 tarih ve BB/13/76/22 sayılı yazımız.

Lefkoşa İbrahim Paşa Mahallesi Varaka Harita
XXI/46.2 VIII Blok C, Parsel 339'daki emlakle ilgili
Vakıflar İdaresine ait satış muamelesi, daha önce
4.12.1985 tarih ve BB/13/76/18 sayılı yazımızla Meclise
sunulmuş ancak konu uzun süre Mecliste görüşülmeden
bekletildiğinden sözkonusu emlak için öngörülen bedelin
günümüz koşullarında düşük olduğuna karar verilmiş
ve yeni bedel takdiri içeren yeni bir Bakanlar Kurulu
Kararı uyarınca ilgi yazımızla KKTC Meclisine tekrar
sunulmuştur.

Anılan satış muamelesinin Mecliste görüşülüp
onaylanmasına kadar geçecek süre içerisinde mezkûr satış
bedelinin günün koşullarına uygunluğunu kaybetmemesi
için bu hususta gecikmeden, ivedilikle bir karar
istihsali gerekli görülmektedir.

Bu itibarla konu hakkında Meclis İktüzüğünün
86(1)Md. uyarınca ivedilik kararı alınması hususunda
tavassutlarınızı saygılarımla istirham ederim.

Dr. Derviş Eroğlu
Başbakan

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Sayın Başbakanın gerekçesini dinlediniz. Bu ivedilik önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Bir istibdal konusudur. Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinde üye değişikliğine ilişkin Tezkeresidir. Acil konular olduğu için bu değişiklik zaruri görülmüştür. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

20 Kasım 1987

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Grubumuzu temsilen Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinde görevli bulunan Sayın Mustafa Adaoğlu'nu geri çektiğimizi ve yerine Sayın Dr. Altan Yavuz'un görevlendirildiğini belirtir, gereğini saygılarımla arz ederim.

(İmza)

Dr. Derviş Eroğlu
Başbakan

ve

UBP Grup Başkanı.

BAŞKA N - Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının önerisini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un Birleşmiş Milletlerde yapılan temaslara ilgili Hükümet adına gündem dışı konuşma istemi vardır. Okuyunuz. Lütfen.

KATİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANLIĞI

Sayı: DS.744/80
Konu:

Lefkoşa: 20 Kasım 1987

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,
Lefkoşa.

20 Kasım, 1987 tarihli Meclis birleşiminde,
Birleşmiş Milletlerde yapmış olduğum temaslara ilgili
olarak, hükümet adına, gündem dışı bir konuşma yapmak
istiyorum.

Bilgi ve gereğini saygılarımla arz ve rica ederim.

(İmza)
(Kenan Atakol)
Dışişleri ve Savunma Bakanı

BAŞKAN- Buyurun Sayın Kenan Atakol.

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL - Sayın Başkan,
sayın milletvekilleri; Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun
42'nci dönem çalışmaları ve Kıbrıs Rum Yönetiminin Kıbrıs
sorununu 4 yıllık bir aradan sonra yeniden Genel Kurulda görüş-
türme çabalarıyla ilgili olarak yapmış olduğum New York ziyareti
hakkında bilgi vermek için huzurlarınızda bulunmaktayım.

Bilindiği gibi Kıbrıs Rum Yönetimi iki ayı aşkın bir
süredir diplomatik gayretlerini ve propaganda faaliyetlerini,
sorunu "BM" Genel Kurulunda görüştürmek yönünde yoğunlaştırmıştır.
Bunun arkasında yatmakta olan gerçek nedenlerin tahlili büyük
önem taşımaktadır.

Rum komşularımızın Genel Kurul müracaatı ile Kıbrıs
sorununa Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin iyi niyet görevi
çerçevesinde görüşmeler yoluyla siyasal bir çözüm bulunması
amacını gözden çıkarmış oldukları ortadadır. Özellikle uluslar-
arası konferans saplantısından hareket etmiş olmaları Rumların
bu tutumlarının en bariz göstergesidir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Yüce Meclisin huzurunda
New York'taki temaslarmızda işlemiş olduğumuz ana temayı bir kez
daha açıklıkla ifade etmekte yarar görüyorum. Kıbrıs sorununun
bugün içinde bulunduğu koşullar altında bir çözüm doğrultusunda
sadece iki seçenek mevcuttur. Ya 29 Mart 1986 Belgesi çerçeve-
sinde müzakereler yolu ile federal bir çözüm bulunacak veya
Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin iyi niyet görevi ve
29 Mart Belgesi bir kenara bırakılarak şimdiki durumun, yani iki
Devletin varlığının kökleşmesi yoluna gidilecektir. Rum tarafı
bu konudaki kararını bir an önce vermek durumundadır. Aksi
takdirde komşularımız üzerinde mutabık kalınan esaslar çerçeve-
sinde federal ortaklık devletinin oluşturulması konusunda
son treni de kaçırmış olacaklardır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; New York'ta bu ana temayı işleyerek 34 ülkenin Temsilcileri ile ve bunun yanında Genel Sekreter Perez de Cuellar olmak üzere Birleşmiş Milletler Sekreteryası yetkilileri ile temaslarda bulduk. Şunu memnuniyetle ifade etmek isterim ki Genel Sekreter 29 Mart 1986 Belgesinin geçerliliğini ve halen masada bulunduğu ile Rumların olumlu yanıtını, halâ beklemekte olduğunu yeniden teyit etmiştir. Biz de Genel Sekretere 29 Mart Belgesinin Kıbrıs Türk tarafının son taviz çizgisini teşkil ettiğini ve bunun ötesinde herhangi bir fedakârlıkta kesinlikle bulunmayacağımızı vurguladık.

Çeşitli ülke temsilcileri ile yaptığımız temaslarda da temel bilgileri verdikten sonra, bugün içinde bulunulan çıkmazın Rum tarafının Kıbrıslı Türklerle ortaklığa dayalı bir çözümü arzu etmemesinden kaynaklandığını izah ettik ve bu gerçekler ışığında Kıbrıs Sorununun çözümüne yardımcı olabilmeleri için Rumların konuyu Genel Kurul'da görüştürüp tek yanlı bir karar aldırma gayretlerine karşı çıkmalarını, çünkü bu çabaların başarıya ulaşması halinde hem Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin iyi niyet görevi hem de bu görevinin ürünü olan 29 Mart 1986 Belgesinin ortadan kalkacağını vurguladık.

Yine memnuniyetle belirtmek isterim ki, temas ettiğimiz ülke temsilcilerinin tümü, söylediklerimizi olumlu karşılayıp Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin iyi niyet misyonuna destek beyan ettiler ve söylediklerimizi Hükümetleriyle birlikte değerlendireceklerini ifade ettiler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; uluslararası camiada New York'ta Kıbrıs Rum tarafına çok net bir mesaj vermiş bulunmaktadır. Bu mesaj Kıbrıs konusunun Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin iyi niyet görevi dışında bir çerçevede, örneğin Bir uluslararası konferansta ele alınmasına karşı olmaktadır. Rum tarafının bu mesajı iyi değerlendirerek 29 Mart Belgesini kabul etmek suretiyle müzakere masasına geleceğini ümit ederiz.

Bu defaki temaslarımız bugüne kadar Birleşmiş Milletlerde yapılan en geniş kapsamlı temaslar dizisini oluşturmuştur. Bu temaslarda da müşahade etmiş bulunuyoruz ki ulusal davamızın uluslararası planda etkinlikle savunulması bakımından bu tür temasların artırılarak, çeşitli ülke merkezlerini kapsayacak şekilde genişletilmesi zorunludur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bildiğiniz gibi Rum tarafı Genel Kuruldaki faaliyetlerini iki forumda aynı anda yürütme yoluna gitmiştir. Bir yandan siyasal planda sorun Genel Kurula getirmeye çalışılırken, diğer yandan başta kayıp şahıslar olmak üzere Kıbrıs'ta insan hakları ihlali iddialarını Üçüncü Komiteye gündeme getirmeye teşebbüs etmişlerdir. Bu nedenle yaptığımız temaslarda bu konularla ilgili gerçekleri ve Rumların bu insancıl konuları istismar etmekteki gayelerini ilgili ülke temsilcilerine somut örneklerle anlattık ve Kıbrıs'ta 1963'ten beri insan hakları ihlallerinin tarafın Kıbrıs Türk tarafı olduğunu vurguladık.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; temaslarımız gerek davamızın uluslararası diplomasının en önemli, büyük merkezi durumunda bulunan Birleşmiş Milletlerdeki delegelere anlatılması, gerekse alınan sonuç açısından son derece yararlı olmuştur. Ancak elde edilenle yetinilmeyip bu temasları

genişletilerek sürdürülmesi ve ulaşılan noktadan daha ileriye gidilmesi elzemdir. Çünkü dinamik bir yapıya sahip olan ve sürekli bir değişim içinde bulunan böyle bir forumda gelişmeleri yakından izleyip onlara ayak uydurmak ve aydınlatıcı çabalarımızı süreklileştirmek mecburiyetindeyiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime son verirken bir noktayı belirtmeden geçemeyeceğim. Kıbrıs Rum Yönetiminin konuyu yeniden Genel Kurula götürme uğraşlarıyla ilgili olarak Yüce Meclisin 30 Ekim, 1987 tarihinde oybirliğiyle almış olduğu karar, temaslarımızda bize büyük bir manevi destek olmuştur. Birlik ve beraberlik içinde devamımızın savunulmasında atacağımız bu tür adımlar inanıyorum ki haklı devamımızın aydın yarınlara ulaştırılmasında başlıca güç kaynağını teşkil edecektir.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Sayın Bakana Genel Kurul adına biz de teşekkür ederiz. Parti Grup Başkanları arzu ederlerse Hükümetin bu açıklamasından sonra söz alabilirler, on dakika bir zaman süresi için. Söz isteyen var mı efendim?

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Bilâhare efendim, bilâhare.

BAŞKAN - Bilâhare. Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; 27 Kasım Cuma günü toplanmak üzere birleşimi oldukça yüklü bir gündemde kapatıyorum. Gelecek birleşimimizin gündemi;

1. Başkanlığın Genel Kurula sunuşları,
2. Özel gündemde yer alacak işler.
3. Seçimler ve oylaması yapılacak işler.
4. Sorular.

5. Genel Görüşme ve Meclis araştırması yapılması,

- İki konuda - .

1. Sayın Özker Özgür ve Fadıl Çağda'nın "İskân" konusunda

2. Toplumcu Kurtuluş Partisi'nden Sayın Altınay'ın "Sanayinin sorunları ve geleceği" konusunda

Genel Görüşme açılması önergesi; ve son kısımda da Ek Bütçe Yasa Tasarısı, Spor Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı, Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun Devamlılık ve Haber Stüdyosu İhalesi ile ilgili Sayıştay Raporu, Güvenlik Kamu Görevlileri Yasa Tasarısı ve Komitelerden gelecek diğer işler.

Birleşimi bu şekilde kapatıyorum. Teşekkür ederim.

../787..

Kapanma Saati: 14.15

DONEM : I

YIL : 3

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ

10'uncu Birleşim

20 Kasım 1987 Cuma

Saat: 10.00

GÜNDEM:

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.

II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:

İkinci Beş Yıllık (1988-1992) Kalkınma Planının Onaylanmasına İlişkin Karar Tasarısı (Y.T.No:217/3/87) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu (Devam)

